

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 50 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 63.

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23, Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27, Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, petek 2. junija 1939

Cena posamezni
številki din 1.50

Velika naloga

V zadnji številki revije »Dejavnice« je objavil dr. Matija Žumer s številnimi podatki bogato podprt članek o produktivnih silah našega gospodarstva. Svoj članek zaključuje s temi besedami: »Razvojna stopnja našega naroda zahteva vedno večja sredstva za vzdrževanje njegove kulturne ravni, gospodarski razvoj pa prihaja v ta stadij, da se bodo naša materialna sredstva raje krčila kakor širila. Poseganje države v naše gospodarsko dogajanje in s tem združeno vprašanje naših produktivskih sredstev presega moči posameznikov, podjetnikov, delodajalcev in delavcev, postaja skupno narodno vprašanje. Nasprotnim silam, ki nas gospodarsko ogražajo, bomo mogli z uspehom zoperstaviti le urejene protisile. Razdrobljene gospodarske sile bo treba združiti in vpreči v jasen, odločen gospodarski program.«

S temi besedami je naš položaj zelo točno označen, le da bi mi bili še malo bolj pesimistični, to pa ne toliko zaradi protisil, ki ovirajo naš razvoj, temveč zaradi nas samih. Kajti težko je reči, če so bile naše sile že kdaj tako razdrobljene kakor sedaj. Pri tem seveda ne mislimo ne na politične skupine, ne na razne druge svetovnonazorske skupine, ki ostajajo navadno le na površju. Našo narodno razdrobljenost vidimo v tem, da danes nimamo kroga ljudi, ki bi pazil na to, kako se razvija naše kulturno in gospodarsko življenje, ki bi aktivno posegal v življenje in naravnost izsilil napredek. Nam manjka takšen krog ljudi, kakor so ga tvorili oni možje, ki so dali Ljubljani prvo akademijo, nam manjka krog, kakor ga je zbral okoli sebe Zojs, nam manjkajo ljudje, ki bi bili središče vse naše duševne in materialne sile ter v resnici vodili narod.

Naša razdrobljenost je v tem, da imamo polno posebnih skupin, da pa nimamo prijateljskega kroga, kjer bi se te skupine združevale za en cilj. Vsaka skupina vleče za svoj konec, zato pa so tudi naši najboljši ukrepi tako pogosto le izraz polovičarstva. Ker nimamo tega osrednjega kroga, zato tudi ne pozna naše javno življenje nobene konsekvence delavnosti. Od tod tudi oni nesrečni pojavi, da se vsak hip z vsem ognjem in z vsem navdušenjem zaletimo za to ali drugo stvar, da pa ta ogenj potem hitro in brez učinka ugasne. Hkrati se mečemo za celo vrsto problemov, dosledno pa jih ne znamo reševati!

Mogli bi reči tudi tako: Sino narod, a nimamo vlade. Ne one vlade, ki jo postavlja to ali ono zakonodajno telo, temveč vlade, ki jo postavlja javno mnenje. Ta vlada sicer nima pravno prav nikake moči, toda dejansko se proti njej ne da vladati. Ker združuje ta vlada najboljše ume naroda, zato narod to vlado posluša, pa čeprav za njeno obstojnost niti ne ve. In dejansko tudi res ne obstoji, toda premoč intelekta, ki je združen v takšnem krogu, ji daje moč, da se njene besede poslušajo. Te besede so za narod nepisan zakon, ki pa je prav tako veljaven za vse, kakor pisan zakon in dostikrat še bolj kakor ta.

Razvojna stopnja našega naroda nas je privedla pred silno težavno in veliko nalogo, da moramo kljub vsem neprijaznim silam najti za

naš narod tako močne pogoje za njegovo gospodarsko življenje, da si bomo mogli priskrbeli kritje za vedno večje kulturne potrebe. Sanjam se vdaja, kdor misli, da je mogoče to veliko nalogo rešiti po sedanjih šablona našega javnega življenja. Za tako veliko nalogo šablona ne zadostuje, temveč je treba zbrati vse najboljše sile naroda in jih združiti v eni volji in za en cilj. Ne smejo se krogi na-

ših kulturnih in gospodarskih ljudi sekati, temveč morajo biti koncentrični, imeti morajo svoje središče. Naravno bi bilo, da bi bilo to središče v naših najvišjih kulturnih ustanovah. Ni naša namera, da bi tu o tem razpravljali, če je to trenutno dosegljivo ali ne, ker naša naloga je samo to, da opozorimo na nujno potrebo ustvaritve narodnega žarišča ali pa nikdar ne

bomo rešili velike naloge, ki je pred nami.

Vsaka velika doba je nastala iz majhnega kroga idejno povezanih in umsko visoko stoječih mož. Niti danes ni drugače in tudi ne more biti drugače. Včasih so takšni krogi nastajali sami od sebe, danes pa, ko so še mnogo bolj potrebni, jih je treba ustvariti. Ni treba posebej poudarjati, kdo je poklican, da jih ustvari.

certi po nizkih cenah, šele s to dvorano bodo mogoče velike prireditve tudi ob slabem vremenu. Za razvoj velesejma samega pa bo pomenila nova dvorana nov impulz za napredek, da bo mogel velesejem še v večji meri služiti slovenskemu gospodarstvu in slovenski kulturi.

Dogodek za Ljubljano je vsak velesejem. Letošnji velesejem pa je še prav poseben dogodek, ker se odpira v znaku razveseljivega napredka, ko smo na tem, da bo mogel naš velesejem konkurirati z drugimi ne le po množini razstavljenega materiala in s številom svojih obiskovalcev, temveč tudi s svojo zunanostjo in s svojimi novimi paviljoni.

Znak našega gospodarskega napredka, dokaz našega plodnega in živahnega kulturnega življenja je bil vedno Ljubljanski velesejem, to bo dokazal tudi jutrajšnji, in tako bodi tudi v bodoče.

Zato smo ponosni na svoj velesejem in zato bo ob velesejskih dneh zbrana v Ljubljani vsa Slovenija. Pohitite na velesejem in oglejte si njegove razstave!

Jutri otvoritev Ljubljanskega velesejma

Izredno veliko število razstavljalcev
Vsi prostori oddani

Zopet bo živahno v Ljubljani, kajti zopet se odpira Ljubljanski velesejem, največja Ljubljanska gospodarska prireditev in še vedno ena največjih privlačnosti Ljubljane. 45. razstavna prireditev Ljubljanskega velesejma bo letošnji spomladanski velesejem in s to številko je tudi povedano, kako velikansko delo je opravil Ljubljanski velesejem za slovensko gospodarstvo, za slovensko kulturo in za turistično propagando Slovenije. Kajti vsak velesejem je bil vzpodbuda za naše gospodarstvo, vsak velesejem je dovažal v Slovenijo kupce slovenskih izdelkov, delal propagando za obisk slovenskih krajev, seznanjal goste iz države ter iz tujine o slovenskih kulturnih težnjah, o slovenski zgodovini in naglašal potrebo Slovenije. Koliko se ima zahvaliti samo pobišveni obrt Ljubljanskega velesejmu. Kamor pridete v državi, povsod naletite na slovensko pohištvo in direktni ali indirektni posrednik za prodajo je bil Ljubljanski velesejem. Podobno pa je koristil Ljubljanski velesejem tudi vsem drugim obrtnikom, ki so razstavljali na njem. Ne bi vendar ti razstavljalci leto za letom in imeli stroške za razstavljanjem, če jim ne bi računili pokazali, da se jim ti stroški izplačajo. Podobno pa je koristil Ljubljanski velesejem tudi naši industriji. Kje je še prireditev, ki bi imela toliko obiskovalcev, kakor jih ima leto za letom Ljubljanski velesejem? V resnici si ni mogoče zamisliti boljše in učinkovitejše reklame, kakor je razstavljanje blaga na Ljubljanskem velesejmu. 100.000 obiskovalcev! Katera druga prireditev more navesti to število!

Ne smejo pa biti pozabljene tudi

posebne prireditve Ljubljanskega velesejma! Naj omenimo le sijajno posrečeno razstavo o lesu, nadalje v velikem organizirano razstavo slovenskih novinarjev, ki je kar prešenetila z množico novih stvari, nadalje jasbeno razstavo, razstavo Društva za ceste, celo vrsto umetniških razstav, itd., itd. Da, s ponosom more gledati Ljubljanski velesejem nazaj na opravljeno delo! More nekaj pokazati, more se na nekaj sklicevati.

Odkar so se prvič v jeseni leta 1921. odprla vrata velesejma, pa do danes, smo doživeli marsikatero dogodka in tudi marsikatero težavo. Doživeli smo inflacijo in deflacijo, doživeli eno najtežjih gospodarskih kriz, ko je vse gospodarsko življenje skoraj zastalo, doživeli smo do skrajnosti razburjenje politične dogodka. Brez ozira na vse te dogodke pa je velesejem mirno in zanesljivo opravljal svoje delo in služil našemu gospodarstvu in naši kulturi. Tako je velesejem bistveno pripomogel, da smo premagali največje težave, ker je dajal vedno novo vzpodbudo našim delavnim ljudem.

Toda našim ljudem ni nikdar mogoče čisto ustreči in tako so se našli tudi nekateri, ki so govorili, da se je velesejem preživel, da nudi vedno eno in isto, da ne prinaša nič novega in podobno. Ti, ki so to govorili, si niso nikdar dobro ogledali velesejma, ker ni bilo še nobenega, ki ne bi prinesel vsaj nekaj novosti. Ti ljudje pa se tudi ne zavedajo nalog velesejmov. Kajti ni naloga velesejmov, da prinašajo senzacije, temveč da posredujejo med proizvajalci in potrošniki. To je njih glavna naloga in to je vršil Ljubljanski velesejem kar odlično.

Fakšna preživelost? Velesejem,

ki more vsako leto zbrati večje število razstavljalcev, tak velesejem se pač ni preživel. Ze celo pa ne, kadar more pokazati tako veliko število obiskovalcev, ko Ljubljanski velesejem. Primerjajte samo število obiskovalcev na Ljubljanskem velesejmu z obiskovalci velesejmov v mnogo večjih mestih kakor je Ljubljana, pa boste videli, kje je življenje, kateri velesejem je res zagrabil korenine v narodu.

In še nekaj je treba prav posebej poudariti. Ljubljanski velesejem je nastal in se razvijal brez podpor iz javnih sredstev. Ze to zadosti zgovorno govori, da je bil potreben in da ima eksistenčno upravičenost. Ustanova, ki se vzdržuje sama, ta je dokazala, da ima življenjsko silo. Se celo pa velja to, kadar mora prenašati tudi konkurenco, a kljub temu napreduje.

Nekateri so mislili, da bo izgubil Ljubljanski velesejem na svojem pomenu z otvoritvijo beograjskega velesejma. To mnenje se je izkazalo kot popolnoma napačno in moremo nasprotno poročati, da je ustanovitev beograjskega velesejma Ljubljanskemu celo koristila, da se bo mogel Ljubljanski velesejem sedaj tudi preurediti. Se letos se začno zidati novi paviljoni in zelo upravičeno upanje je, da dobimo na velesejmu tudi veliko dvorano, ki smo jo že dostikrat zahtevali, ki pa se sedaj vendarle bliža svojemu uresničenju. Slovenska prestolnica bo s to dvorano silno pridobila, saj je danes brez dobre velike dvorane. Nova dvorana na velesejmu pa bo po svoji velikosti prekosila vse današnje, saj bo imela za 4000 ljudi prostora. Šele s to dvorano bodo mogoči v Ljubljani ljudski kon-

XIX. redna letna skupščina Zveze trgovskih združenj

bo v nedeljo dne 18. junija 1939.
ob pol 8. zjutraj v dvorani grajskega kina v Murski Soboti,

predkonferenca

bo pa v soboto dne 17. junija 1939.
ob 14. uri v istih prostorih.

Dnevni red skupščine:

1. Otvoritev in pozdrav predsednika.
2. Poročilo predsednika.
3. Računski zaključek za l. 1938.
4. Proračun za l. 1939.
5. Volitev nadzornega odbora.
6. Referat tajnika o krošnjarskem vprašanju in nezakoniti trgovini.
7. Predlogi in resolucije.
8. Slučajnosti.

V primeru nesklepčnosti ob napovedani uri bo skupščina v smislu določila čl. 10., odst. 2., zvezinih pravil eno uro pozneje prav tam in z istim dnevnim redom in bo veljavno sklepala o predmetih dnevnega reda ne glede na število navzočih delegatov.

Vsak delegat se mora na skupščini izkazati s poverilnico, ki mu jo izda uprava združenja (čl. 8., odst. 3., zvez. pravil).

Udeležba delegatov je tudi na predkonferenci nujna, ker se bo na predkonferenci razpravljalo o predlogih združenj.

V Ljubljani dne 31. maja 1939.

Predsednik:

Stane Vidmar s. r.

Tajnik:

Dr. Ivko Pustišek s. r.

Vse delegate in združenja opozarjamo še posebej na čl. 8. pravil, ki se glasi:

Člen 8.

Skupščina Zveze.

Skupščino Zveze tvorijo zastopniki včlanjenih združenj, ki se volijo v smislu določb pravil združenja.

V smislu člena 13. zvezinih pravil traja funkcijska doba zvezinega predsedstva, glavnega in ožjega odbora tri leta. Zato izvolijo včlanjena združenja skladno s funkcijsko dobo predsedstva, glavnega in

Za Prekmurski teden

izda „TRGOVSKI LIST“ v soglasju s prekmurskimi lokalnimi faktorji posebno

PREKMURSKO ŠTEVILKO

ki izide v zelo povečanem obsegu in zelo zvišani nakladi. Prekmurska številka izide dne 16. junija kot uvod k Prekmurskemu tednu in bo ves teden krožila med prekmurskim prebivalstvom.

Prekmurska številka „Trgovskega lista“ bo zato izredna prilika za vsakega trgovca, industrialca in obrtnika, da seznani Prekmurje s svojimi izdelki in s svojim blagom. Kdor hoče, da je znan v Prekmurju, ta mora inserirati v Prekmurski številki „Trgovskega lista“.

NE ZAMUDITE
IZREDNE
PRILIKE!

Inserate za Prekmursko številko sprejemamo do 14. junija opoldne!

ožjega odbora za tri leta svoje zastopnike za zvezino skupščino. Vsako včlanjeno združenje ima pravico za vsakih pričetih 100 članov poslati na skupščino po enega zastopnika. Za vsakega zastopnika mora izvoliti združenje tudi namestnika.

Predsednik združenja mora biti delegat dotičnega združenja za zvezino letno skupščino.

Zastopniki odnosno namestniki se morajo na skupščini izkazati s poverilnico, ki jo jim izda uprava združenja.

Funkcija zastopnikov je časten posel. Potne stroške in odškodnino za zamudo časa zastopnikov za zvezino skupščino nosijo združenja.

Prenos zastopstva, izvzemši na izvoljenega namestnika, na drugo osebo ni dovoljen.

Velesajmska številka »Politika«

Za letošnji Ljubljanski spomladanski velesajm je izdala beografska »Politika« posebno številko o Sloveniji in o ljubljanskem velesajmu.

Uvodni članek o gospodarski strukturi in o problemih dravske banovine je napisal gen. tajnik Zbornice za TOI Ivan Mohorič.

Predsednik Zveze industrijev Avgust Praprotnik je objavil članek pod naslovom: Pokrajina, ki brez industrije nima življenja.

O pomenu Ljubljanskega velesajma je objavil članek njegov predsednik Fran Bonač.

Kaj bo razstavljeno na letošnjem velesajmu v Ljubljani, o tem poroča v posebnem članku ravnatelj velesajma dr. Dular.

Sljede še naslednji članki: Novinar Regally: Problemi slovenskega turizma.

Dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZD: Socialno zavarovanje in socialna zaščita v Sloveniji.

Gospodarski urednik »Slovenec« Drago Potočnik: Slovensko bančništvo in slovenske hranilnice.

Urednik Božidar Borko: 20 let kulturnega življenja v Sloveniji.

Nar. poslanec Fran Gabrovšek: Zadrugištvo — učitelj v gospodarskem in kulturnem pogledu.

Fr. Hr.: Maribor — nacionalno središče Slovencev.

Božo Račič, ravnatelj Zavoda za domači obrt: Domači obrt Slovenije.

Nato sledijo razni članki o naših velikih industrijskih podjetjih ter inserati slovenskih podjetij. Vseh inseratov je približno 8 strani tekstnih in 6 strani običajnih. Inserati veljajo stran po 10.000 do 5000 din.

Nas zelo veseli, da je posvetila »Politika« Sloveniji tako veliko pozornost in želimo le eno, da bi vedno imela razumevanje za potrebe Slovenije.

Naše organizacije

Mariborskemu trgovstvu vljudo sporočamo, da se začne poletne odpiralne in zapiralne ure šele 1. julijem. Junija velja torej odpiralni čas kakor dosedaj, in sicer od 7% do 12. in od 14. do 18%.

Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Klub trgovskih akademikov v Ljubljani

ima v ponedeljek dne 5. junija ob 20. uri v dvorani Trgovske akademije svoj 15. redni letni občni zbor.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 31. maja objavlja. Naredbo o izvrševanju določb zakona o sladkovodnem ribarstvu — Naredbo o zatiranju koruznega molja — Spremembe v staležu drž. in banovinskih službenec v območju dravske banovine — Pravilnik o gradbenih taksah mestne občine ljubljanske.

Blesteč sprejem kneza-namestnika Pavla v Berlinu

Zgodovinski zdravici

Nj. Vis. knez-namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga sta se na povabilo kancelarja in voditelja Hitlerja odpeljala dne 31. maja v Berlin v spremstvu zun. ministra dr. Cincar-Markovića in številnega spremstva.

V Podrožici je bil prvi sprejem, ki je bil zelo slovesen, a hkrati tudi prirčen. Največje priprave za sprejem pa so se delale v Berlinu, kamor je prišla knežja dvojica v četrtek popoldne. Ves Berlin je bil v zastavah in cvetju, na ulicah pa sto in stotisoči ljudi. Nemški listi naglašajo, da še nikdar ni Berlin tako svečano sprejel kakega gosta. Propagandni minister dr. Götter je izdal poseben proglas na nemški narod, da se v največjem številu udeleži sprejema.

Pred kolodvorom je bil postavljen častni bataljon, ki so ga tvorile po ena četa pehote, mornarice in letalstva.

Malo pred prihodom vlaka je prišel Hitler, tik pred njim pa maršal Göring s soprogo. Ko sta visoka gosta izstopila, ju je pozdravil Hitler, nato pa jima predstavil člane svojega najbližjega spremstva. Velikanske množice ljudstva so ves čas jugoslovansko knežjo dvojico navdušeno pozdravljale.

Med gostim špalirjem vojske in množice se je nato knežja dvojica odpeljala v spremstvu kancelarja Hitlerja v двореc Bellevue, kjer bosta bivala.

Nekaj minut pred 17. uro se je odpeljal knez-namestnik Pavle v novo kancelarjevo palačo, da na-

pravi prvi obisk voditelju nemške države. Ves čas ga je na poti ljudstvo navdušeno pozdravljalo.

Ob 17.45 je kancelar Hitler vrnil obisk ter izročil pri tej priliki kneginji Olgi v priznanje za njeno človekoljubno delo veliki križec nemškega Rdečega križa.

Pomembni zdravici

Zvečer je priredil kancelar Hitler jugoslovanski knežji dvojici na čast banket, na katerem je pozdravil knežjo dvojico s pomembno zdravico.

Najprej je prirčno pozdravil visoka gosta, nato pa poudaril, da ni nemško prijateljstvo do jugoslovanskega ljudstva le spontano, temveč sega že v svetovno vojno, ko je nemški narod spoznal hrabrost svojega junaškega nasprotnika. To prijateljstvo je dalo že mnogo koristnih plodov in upa, da bo postalo še tesnejše. Prav tako pa je prepričan, da bo izmenjava misli, ki jo bo dala navzočnost kneza, koristila obema državam in obema narodoma. Ker smo po zgodovinskih dogodkih postali sosedje in dobili skupne meje, ki so postavljene za vedno, bodo na tej podlagi zasnovani odnosi zagotovili ne le trajen mir med obema državama, temveč bodo tudi temelj za pomirjenje vsega kontinenta. Ta mir je tudi cilj vsega nemškega naroda. Svojo zdravico je zaključil kancelar Hitler z zagotovilo, da spremlja nemški narod z iskrenimi simpatijami napredek jugoslovanskega naroda. V tem duhu tudi dviga svojo čašo.

Knez-namestnik Pavle se je v svoji zdravici najprej zahvalil za nepozabni sprejem in za simpatije, ki so mu bile izkazane in ki jih bo vse jugoslovansko ljudstvo pozdravilo z največjim veseljem. Prav tako pa se zahvaljuje za prirčen sprejem kancelarju Hitlerju, pod čigar odličnim vodstvom ustvarja nemški narod eno svojih najslajnejših dob. Jugoslovansko ljudstvo je moglo v preteklosti ceniti vse odlične lastnosti nemškega naroda, ki je bil jugoslovanskemu narodu v njegovem boju za zedinjenje primer narodne discipline, reda in dela. Odnosaji med Nemčijo in Jugoslavijo so bili zaradi pravilnega pojmovanja obeh sosednjih držav že leta končno veljavno določeni. Srečna izpolnitev obeh gospodarskih se utrjuje to prijateljstvo. Moj obisk je manifestacija odločne volje jugoslovanskega prebivalstva, da živi z nemškim v prijateljstvu.

Zato se veseli, da je vodja Hitler znova slovesno zagotovil, da bo veliki nemški rajh krepite prijateljstvo z Jugoslavijo in da se bo oziral na njegovo svobodo in neodvisnost kakor tudi na meje. V teh ugotovitvah vidi samo uresničenje pogojev za razvoj še tesnejših vezi med Nemčijo in Jugoslavijo v korist konsolidacije mira v Evropi. V tem duhu dviga svojo čašo.

Knežja dvojica ostane v Nemčiji do 8. junija in sicer bo prvih pet dni gost kancelarja Hitlerja, zadnje tri dni pa maršala Göringa.

Slava spominu Jos. Lenarčiča

Govor zborničnega predsednika Ivana Jelačina

Vest o smrti zaslužnega gospodarskega delavca Josipa Lenarčiča smo prejeli tik pred zaključkom lista, da smo se mogli le nepopolno oddolžiti njegovemu spominu. Zato objavljamo v naslednjem govoru predsednika zbornice Ivana Jelačina ob grobu pokojnika.

Spremili smo na zadnji poti gospodarstvenika, ki se je dolgo dobo štiridesetih let udeleževal v naši zbornici, deset let od 1902 do 1911 kot predsednik načeloval in vodil našo vrhovno gospodarsko institucijo, v kateri je še tudi pozneje od leta 1912. nepretrgoma med svetovno vojno in v celi povojni dobi do leta 1935. najzavnejše sodeloval. Ljubelniv in dobrodušen po svojem značaju je bil vse življenje marljiv in delaven, pri tem pa skromen ter se sam ni nikdar silil v ospredje. Zato pa se je vedno drage volje in z vso pripravljenostjo odzval pozivom, ki so prihajali od vseh strani do njega, da kot preizkušeni gospodar, kot narodni delavec sodeluje v stanovskih organizacijah in gospodarskih korporacijah.

Bil je večak v kmetijstvu, v gozdarstvu, v železniških vprašanjih, v gradbeni stroki in v kupčijskih poslih, da je s svojim znanjem daleč presegal svoje sovrstnike. Od mladih let je imel v očeh ljudi hči spoznati in ceniti vrednost in potrebo kmečkega in industrijskega dela in zato ni naključje, če ga vidimo v njegovi zreli močasti dobi na najodličnejših vodilnih mestih, da zastopa načela skladnosti interesov in potrebo sodelovanja v gospodarskem življenju. Dasi trdno zaposlen po svojih opravilih v lastnih obratih, je vedno dajal svoje bogate izkušnje na razpolago za občekoristno delo v javnih korporacijah.

Od leta 1880. naprej ni bilo važ-

nejše gospodarske priredbe in pomembnejših akcij gospodarskih organizacij, v katerih ne bi bil zaslužno sodeloval blagopojni. Sredi svojih poslov je vedno našel dovolj časa in živga interesa za javno delo, kateremu se kljub temu, da ni mogel pričakovati nobene hvaležnosti, ni nikdar izogibal. V naši predvojni trgovski in obrtni zbornici na Kranjskem so bile prilike tedaj, ko ga je zaupanje tovarišev pozvalo na mesto zborničnega predsednika, majhne in skromne. Vodilno besedo so imeli dotlej predstavniki tuje industrije. Pokojni se je z vso ljubeznijo in nesebičnim trudom lotil obširnega delokroga ter je z neodjenljivo energijo delal in stremel za tem, da se razširi interesna sfera zbornice, v kateri so si bili tedaj Slovenci priborili vodstvo in odločilni vpliv. Pod njegovim preudarnim vodstvom je ugled, veljava te važne korporacije napredovala in razvila živahno iniciativnost na vseh poljih gospodarskega probujanja in osamosvojitve. Pokojnik je prišel prvič v Trgovsko in obrtno zbornico že l. 1896. in se je tako polnih 40 let v njej udeleževal. Z mladeniško čilostjo in živahnostjo je sledil vsem važnim gospodarskim dogodkom, posebno pažnjo pa je posvečal finančnim in valutnim vprašanjem, trgovski in carinski politiki ter izgradbi naše industrije.

Pokojnika Josipa Lenarčiča pa ne srečujemo samo v naši zbornici. On je istotako vsestransko delaven že od leta 1879 pri Kmetijski družbi, kjer je bil član glavnega odbora, srečujemo ga kot organizatorja ljudskega in narodnega kredita, marljivo sodeluje v Gozdarskem društvu za Kranjsko in Primorje, kjer si je stekel trajnih zaslug in po vojni v Šumar-

skem udruženju, kjer se v pozni starosti predseduje in sodeluje na kongresih šumarjev Kr. Jugoslavije. Njega srečujemo po mandatu zbornice kot agilnega člana v uglednem Industrijskem svetu na Dunaju, kjer je sodeloval do razpada avstrijske monarhije, v deželnem zboru kranjskem je nad dve desetletji zastopal skupino notranjskih mest in trgov ter Zbornico za TOI ter bil član najvažnejših odsekov. Dobro vedo, da pomeni za male gospodarske razmere v Sloveniji oblika združene gospodarjenja na kreditnem polju edino rešitev in bodočnost, se je udeleževal in bil med ustanovitelji Zveze slovenskih zadrug.

V predvojni dobi je bil kot zavodni Slovenec v borbi s tujerodnimi mogotci in oblastmi resnična bela vrana, ki si je znal povsod pridobiti ugled in vpliv s svojo objektivnostjo, preudarnostjo in neupogljivo energijo. Kot iskren Jugoslovane je v povojnih letih z iskrenim navdušenjem nasledoval vse napore za ureditev mlade države. Obžaloval je mnoge napake, ki so se godile, posebno na gospodarskem polju in se boril v prvih vrstah za razsodno ureditev važnih gospodarskih problemov, da se preprečijo nepotrebni nesporazumi in trenja, ki so se umetno ustvarjala. Udeleževal se je z vno zborničnih kongresov in nas je spremljal, dasi že visoko v letih, na dolgem potu v Južno Srbijo, v carsko Skopje, na slavno Kumanovo in v daleki Solun, da zadosti svoji notranji potrebi, da vidi posebno vse nove kraje širše domovine, spozna na lastno oko prilike in ljudi ter čuje njihove nazore in gospodarsko mišljenje.

Stojimo ob svežem grobu moža, ki je nam vsem vzor neiztrošene

energije, vsestranskega dela, neumornega zanimanja in vnetega navdušenja za naš gospodarski napredek in delo. Čutimo, kako globoko nas je z vsem, kar je storil za slovensko gospodarstvo, zadolžil. Naj bodo vse te skromne ugotovitve, ki jih iznašam ob sveži gomili, zagotovilo naše hvaležnosti za veliki trud in delo, ki ga je posvetil pokojnik našim organizacijam in gospodarskemu javnemu delu. S tem svojim delom si je postavil v naših sreih trajen spomin vzor-moža v težkih borbah za naš gospodarski preporod, ko je oral ledino samostojnega slovenskega gospodarskega dela in podjetnosti.

Slava pokojniku Josipu Lenarčiču!

Kaj nudi letošnji velesajm?

Spomladanski velesajm v Ljubljani od 3. do 12. junija bo že 45. razstavna prireditev v Ljubljani. To pomeni 19 let razstavnotehničnega dela v službi gospodarskega in kulturnega napredka našega naroda. Splošni del velesajma bo obsegal vse panoge obrtniške in industrijske proizvodnje. Pohištvo bo tvorilo posebno razstavo. Te razstave so že tako ukoreninjene, da jih pozna vsa Jugoslavija. Iz vseh predelov prihajajo kupci, da tukaj na podlagi razstavljenih garnitur izbirajo in naročajo po svojem okusu in premoženjskih razmerah. Razstava avtomobilov, avtobusov in motornih koles bo tako bogata kot še nikdar doslej. Se pred leti smo bili navezani na uvoz tekstilnega blaga. Sedaj že naše tvornice krijejo vso domačo potrebo in mislijo že na izvoz. Gradnja cest je za našo državo življenjsko vprašanje. Na velesajmu bodo razstavljeni najmodernejši stroji za gradnjo cest. Splošno žensko društvo v Ljubljani vzajemno z Zvezo gospodinj bo podalo letos pregled slovenskih narodnih ženskih izdelkov, predvsem vezenin, narodnih noš in ženskih ročnih del. Ljubljanska tobačna tovarna pripravlja razstavo tobačnih izdelkov. Komite tehničnega dela v Ljubljani priredi razstavo o pasivni obrambi prebivalstva za primer vojne. Zamiva bo tudi dolenjska kmečka hiša v narodnem slogu.

Vsak naj uredi svoje poslovno potovanje v Ljubljano tako, da bo potovanje zvečal z ogledom velesajma, saj bo mogel že na velesajmu samem rešiti velik del svojih poslovnih zadev, tako nakup blaga, oddajo naročil itd.

Na železnici ima vsak obiskovalec brezplačen povratek, če si pri odhodu na odhodni postaji poleg cele vozne karte nabavi še rumeno železniško izkaznico za 2—dinarja in si prikrbijo potrdilo o obisku velesajma, ki ga bo dobil na velesajmski blagajni. Potovanje v Ljubljano od 31. maja do 12. junija, povratek od 3. do 17. junija.

Trgovski zastopnik

dober poznavalec trga, pošten in seriozen, s stalnim domicilom v Zagrebu, prevzame zastopstva večjih trgovskih, producentov in veletrgovcev, za Zagreb, Hrvatsko, Zagorje, Medjimurje, Podravino, Moslavino, zapadno Bosno (Bos. Krajino), Kordun, Lik, Hrvatsko Primorje in Gorski kotar. Te pokrajine bodo redno obiskovane. Naslov v upravi Trgovskega lista.

Čipkarstvo

spada med najstarejše dokumente naše kulturne tradicije. Pisani zgodovinski viri in tudi same dragocene čipke v nekaterih naših starih cerkvah in v muzejih govore, da se pečajo Slovenke s čipkarstvom že od njega dni. Naše čipke so znane po vsem svetu in po svoji kvaliteti dosegajo dragocene brunelske in tudi beneške čipke. Na velesajmu v Ljubljani od 3. do 12. junija bodo razstavljene tudi čipke.

Gen. tajnik Zbornice za TOI Ivan Mohorič:

Gospodarska struktura in problemi dravske banovine

Velosejmska številka »Politike« je objavila kot uvod naslednji članek, ki ga objavljamo v celoti, ker so v njem na kratko obsežni vsi glavni gospodarski problemi Slovenije.

Dravska banovina kot najzapranejši del kraljevine Jugoslavije je po svojem zemljepisnem položaju vključena med Italijo na zapadni, Nemčijo na severni in Madžarsko na severno-zapadni strani. Proti zapadu se državna meja giblje v glavnem po vzhodnem delu Julijskih Alp, proti severu po Karavankah in Kamniških planinah. Ima subalpinsko klimo, ki tudi določa vrsto kulture in način kmetijskega gospodarstva. 95% vse površine je produktivno, od tega pa je pokrito z gozdovi 45-36%.

Gozdno gospodarstvo

pomeni torej podlago gospodarstva v dravski banovini, ker pripada od 680.922 ha gozdne površine 581.703 ha ali nad 80% individualnim gozdnim posestnikom, katerih je 138.886. More se v resnici reči, da je gozdna posest v Sloveniji prava narodna lastnina, in sicer malega človeka. Če pomislimo, da je v dravski banovini nekaj nad 200.000 gospodarstev, pomeni, da dve tretjini gospodarskih edinic razpolagajo tudi z majhnim gozdnim posestvom, pa naj bi bilo to še tako majhno. Na to gozdno posest je navezanih 1112 žag, od katerih razpolaga nad 400 z motorno, električno oz. parno pogonsko silo. Letna normalna proizvodnja se ceni na 285.000 ton tehničnega lesa poleg 27.000 ton drv in 8000 ton oglja ter je z 80% navezana na izvoz. V razliko z gozdnimi problemi drugih banovin, zlasti Bosne, kjer prevladuje državni gozd, ki je bil do pred kratkim v zakupu velikih gozdno industrijskih podjetij in kjer je izvoz v rokah samo nekaj eksportnih družb — se bavi v Sloveniji z izvozom nad 400 protokoliranih firm. Ta činjenica zelo otežkuje rešitev vsakega vprašanja gozdne gospodarske politike, ker pretirani individualizem malih gozdnih posestnikov ni dopustil, da bi se ustanovile velike gospodarske edince, ki bi edino mogle zaščititi naše interese pri izvozu. Naravni trg za naš lesni izvoz je bila severna in srednja Italija, samo severno-vzhodna Slovenija je gravitirala proti Madžarski, kateri je v povojnem času manjkalo lesa vseh vrst, dočim je dolina Savinje s svojimi pritoki gravitirala proti vojvodinskemu in srbskemu trgu, kamor je odpravljala pretežni del lesnih transportov po vodi.

Osnovne spremembe v gospodarski strukturi Italije in svoječasna politika rimskih protokolov, ki je dajala Avstriji velike tarifne carinske preferencije, so težko zadele našo gozdno posest, ki je postala v tem času občutno pasivna. Preorientacija je nastala v več smeri, zlasti v smeri povečanja potrošnje in pridelave v državi. Interesi malega gozdnega gospodarstva dravske banovine niso le v izvozu, temveč tudi na notranjih trgih zelo pogosto v odkritem nasprotju z izvozno in prodajno politiko izkoriščanja državnih gozdov, ker je ta zelo težko pritiskala na cene. Sele v zadnjih letih se je posrečilo s pomočjo ministrstva za gozdove in rudnike pri trgovinskih pogajanjih posvetiti tej najvažnejši panogi intenzivnejšo pažnjo. Položaj se je s tem znatno olajšal, toda še ved-

no je ostalo mnogo odprtih vprašanj. Od prosperitete in depresije gozdnega gospodarstva zavisi materialno stanje najširših delov Slovenije. Od 1.200.848 prebivalcev je bilo v kmetijstvu in gozdarstvu v Sloveniji zaposlenih 369.905 oseb.

Za to skupino je

rudarstvo in topilništvo

s 115.635 zaposlenih oz. vzdrževanih oseb. Podjetja te skupine so zasebna lastnina v nasprotju z drinsko banovino, kjer so podjetja večinoma državna last. Interesni konflikti so zato tu na dnevnem redu ter zelo pogosto zahtevana koordinacija interesov: razdelitev dela in jasna določitev smeri razvoja, še do danes nista mogli biti doseženi v zaželeni meri. V splošnem interesu gospodarstva kraljevine je, da do te razdelitve dela čim prej pride, ker je zasebna iniciativa v naši državi za bodoči razvoj gospodarstva brezpogojno potrebna.

Kmetijstvo in živinoreja

Od kmetijskih kultur treba še omeniti živinorejo, ki se po svojem alpskem načinu gospodarstva bistveno razlikuje od živinoreje v vzhodnih in južnih banovinah, nadalje vinogradništvo, sadjarstvo in hmeljarstvo. Sadjarstvo dravske banovine daje največji del izvoza jabolk iz Jugoslavije. Po uradni statistiki je odpadlo lani od skupnega izvoza jabolk v višini 35 milijonov 516.145 kg na izvoz iz Slovenije 21.172.583 kg ali skoraj 60%, dočim so vse ostale banovine dale komaj 14,3 milijona kg. Naša sadna trgovina še ni organizirana po potrebah moderne tehnike. Zato bi bilo potrebno, da se pri gradnji silosov pomaga tudi teri važni izvozni panogi, da bi dobila potrebne naprave za konserveriranje in kondicioniranje sadja v jesenskih mesecih, da bi se mogle potem v zimi doseči ugodnejše cene.

Vinogradništvo, ki ima zaradi večjih padavin neprimerno dražjo proizvodnjo, je v težki konkurenčni borbi proti cenejši proizvodnji v Dalmaciji in Vojvodini.

Hmeljarstvo, čigar središče je v Savinjski dolini, predstavlja izrazito izvozno kulturo, ker moramo 95% obranega hmelja izvoziti. Cene te industrijske rastline so zelo nestalne. V povojni dobi smo zabeležili najvišje cene po 125 din za kg in najmanjše s 4 do 5 din. Mnogi izvozniki so izgubili pri tem poslu v eni sezoni vse premoženje, ki so si ga z muko pridobili v desetletjih. Nikakor ni koristno za naše gospodarstvo, da se pretežni del hmeljskega izvoza dejansko nahaja v rokah tujih firm, ki so finančno zadosti močne, da morejo prebroditi ev. krize. Pivovarom prodajajo naš hmelj za dvakratno ceno, kakor pa jo prejema naš hmeljar. Temu vprašanju bi vsekakor morali posvetiti več pažnje. Z majhno podporo Narodne banke bi se mogla naša pozicija v izvozu znatno popraviti v interesu vsega našega narodnega dohodka.

Izvoz jaje in perutnine, ki je pred vojno dosegel po 1000 vagonov letno in igral v prvem desetletju po vojni izredno vlogo za našo trgovinsko bilanco, je danes popolnoma onemogočen. Prav tako je izvoz krompirja, mleka in mlečnih izdelkov zaradi avtarkije sosednih držav popolnoma likvidiran.

Problemi industrije

S stališča socialne politike je velika pridobitev v tem, ker je industrija Slovenije decentralizirana. Razdeljena je enakomerno ob glavnih železniških progah in komunikacijah, kar zelo olajšuje položaj, ker odpadajo vse neprilike, ki jih povzroča preveliko nakopičenje industrije na enem mestu. Pretežni del industrije dela za potrebe notranjega trga, razen težke kemične industrije, ki je predvsem navezana na izvoz. Mnoge panoge industrije morajo nabavljati surovine in pogonska sredstva iz velikih daljav ter zato težko občutijo linearno zvišanje železniških tarif. Pred vojno je imela mlinska industrija v Sloveniji tarifne ugodnosti, s pomočjo katerih je izvažala moko v vsa večja mesta Tirolske, Koroške in Dalmacije. Danes je njeno delo omejeno na mletje 40% lokalne potrebe.

Poleg kovinske industrije je bila že pred vojno močno razvita industrija za predelavo bombaža in volne, a to ne samo v obliki fabrične industrije, temveč tudi manjših obratovalnic po vaseh in trgih. Največje predilnice bombaža so se ustanovile že pred 53 leti v Trzinu, Litiji in Ljubljani. Po vojni, zlasti zaradi nemožnosti uvoza italijanskega prediva v l. 1936, so se te znatno razširile, da danes zaposluje tekstilna industrija 17.361 oseb ter zavzema po številu delavstva vodilno mesto v industriji dravske banovine. Zanj je danes največji problem oskrba s surovinami. Dosedaj je reducirana kvota surovin na 70% dejanske potrebe, kar pomeni ne samo zmanjšanje in podražitev proizvodnje, temveč tudi, kar je najvažnejše, s temi odredbami Narodne banke je ustavljen proces izgraditve naše tekstilne industrije, kar pomeni mnogo več ko le prehodno redukcijo. To vprašanje je tako važno, da bi se mu morala posvetiti prvenstvena pažnja. Neke predilnice so morale zaradi pomanjkanja surovin reducirati obratovanje na tri dni v tednu, kar pomeni zmanjšanje za služka zaposlenih delavcev za polovico.

Elektrifikacija Slovenije

beleži v zadnjih letih znaten napredek. Zlasti je povečano omrežje Kranjskih deželnih elektrarn, ki spajajo hidrocentrale na Fali s 35.000 HP rezerve Velenjskega rudnika. Druga skupina električnih daljnovodov temelji na veliki vodni centrali na Fali in na kaskadni rezervi v Trbovljah. Za nadaljnjo izgradnjo so dani vsi pogoji.

Pasivne pokrajine Slovenije

Slovenija ima navzlic vsega tega, kar smo prej navedli, znaten del pasivnih krajev. Problem teh pasivnih krajev se je reševal že pred vojno. Z dolgoletnim delom se je posrečilo v pasivnih krajih uvesti in organizirati razne vrste domačega obrta, zlasti izdelovanje lesnih izdelkov, čipk, keramičnih, pletarskih in podobnih izdelkov. S tem se je doseglo, da materialno stanje prebivalstva v teh krajih vendar ni tako težko, kakor v nekaterih drugih krajih kraljevine.

Prirastek prebivalstva Slovenije

je majhen. Dočim znaša v vrbaski banovini 22-7, v drinski 19, v var-

darski 18-7, znaša v dravski samo 8-35 na 1000 prebivalcev. Poleg tega pa je kontinentalna in čezmorska emigracija precej močna. V kontinentalni emigraciji odpada od skupno 10.120 izseljencev na dravsko banovino 2920, torej nad 29%. Po ozemlju pa bi smel znašati odstotek samo 8%. Tudi v čezmorski emigraciji je dravska banovina po velikosti že na 4. mestu.

Ozenlje Slovenije v sedanjih mejah predstavlja približno dve tretjini ozemlja, na katerem so pred vojno živeli Slovenci. Čez to ozemlje vodijo prometno-politične ceste iz srednje Evrope na Jadran. Za bivšo monarhijo je bila Slovenija samo tranzitni pas. Samo potreba zveze prestolnice Dunaja s pristaniščem v Trstu je povzročila, da se je že leta 1842. začela graditi proga Južne železnice skozi Maribor in Celje in potem skozi Ljubljano na Trst. Tako bomo mogli čez nekaj let proslaviti stoletnico otvoritve najstarejše železniške proge v Jugoslaviji. Ta železniška proga je služila v glavnem tranzitu in ko je po nedavnih političnih dogodkih nestala popolna prometna preorientacija izvoza v smeri proti severozapadu, je tudi jugoslovanski del prog bivše Južne železnice izgubil znaten del dohodkov od tranzita skozi Slovenijo.

Prometne razmere

V sedanjih mejah železniške mreže Slovenije so potrebne nekatere dopolnitve. Ze od prvih dni zedinjenja se zahteva direktna zveza s Sušakom, bodisi v obliki železnice bodisi v obliki avtostrade. To je potrebno ne samo zaradi našega izvoza, temveč tudi zaradi našega turizma. Poleg tega je skrajna potreba, da se med Zidanim mostom in Zagrebom, kjer so terenska preddela že davno izvršena, začne delati drugi tir. Prav tako je potrebno, da se okrepi in razširi proga Ljub-

Vsak napreden trgovec

prodaja le tako blago, s katerim svojim odjemalcem koristi. Nudite tudi Vi Vašim odjemalcem v prvi vrsti naravno Rogaško slatino; s tem koristite njim in sebi!

Ljuna—Jesenice, ki sta danes glavni tranzitni osi za naš izvoz proti severu in zapadu.

Železniški promet v Sloveniji je po svoji strukturi kakor poklican za motorna vozila. Zato je silno čudno, da se uvajajo motorna vozila povsod, samo v Sloveniji ne, pa čeprav je gotovo, da bi tu zaradi gostote frekvence dosegli najbolj rentabilne rezultate.

Odlaganje položitve mednarodnih telefonskih kablov, ki bi morali iti skozi dravsko banovino, pomeni podaljševanje sedanjega nezadovoljivega stanja, ki je v škodo našim gospodarskim in turističnim potrebam.

Številni turisti, ki prihajajo iz južnih krajev v Slovenijo, se čudijo nekaterim urejenostim, katere srečujejo. Ti pozabljajo, da so Slovenci vse to ustvarili z veliko muko ter samo s sistematično vzgojo in izobraževanjem ljudstva ter vzbujanjem smisla za varčevanje in z delavnostjo. Največji del uspeha, ki je bil dosežen še pred vojno, je zasluga naše samostojne nacionalne kreditne in denarniške organizacije, našega kreditnega zadruženstva v obliki hranilnic in posojilnic, cenenege hipotekarnega kredita občinskih hranilnic ter zadostnih bančnih trgovskih kreditov, ki so omogočili izpopolnitev obrtniških delavnic, ustanovitve in vzdrževanje raznih socialnih, človekoljubnih in kulturnih ustanov, komunikacij ter komunalnih podjetij in naprav. Kdor to razume, ta tudi razume, da niso Slovenci dosti navdušeni za gospodarsko centralizacijo, ki se v zadnjih letih tako sistematično izvaja.

Nemški preferencialni kontingenti za les

Osrednji lesni odsek pri Zvezi trgovskih združenj je prejel od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine naslednje obvestilo:

V zvezi z določili V. dodatnega trgovskega sporazuma z dne 4. junija 1938. nam je Nemčija priznala spodaj navedene preferencialne kontingente za uvoz stavbenega lesa in izdelkov iz lesa jugoslovanskega izvora z veljavnostjo od 1. aprila 1939.:

I. Št. nem. car. tarife: ex 76, odst. 1. oddel. 1-3.

Vrsta lesa: trd, parjen les listnatega drevja (razen hrasta), vzdolžno rezano ali na drug način obdelano, parjeno, ne rendirano, ugodnostni kontingent v koledarskem letu: 100% avstrijskega uvoza iz Jugoslavije v l. 1937. = 35.025 q.

Car. ugodnost: carine prosto.

Pooblaščen prehodne carinarne v Nemčiji: Spielfeld, okrožna gl. carinarnica Gradec,

Rosenbach, okrožna gl. carinarnica Beljak.

Evidenčna carinarnica: Spielfeld.

II. Vrsta lesnih izdelkov: hišna in gospodinjstva posoda:

ex tar. post. 624, odst. 2. nem. car. tarifa: vretena z oblogo iz nedragocene kovine.

ex tar. post. 625 do 627. nem. car. tarife: podnožniki,

ex tar. post. 628 nem. car. tarife: kuhinjske deske, žlice, žlice za juho, kuhalnice, sklede, krožniki, vilice, noži, kladiva za meso in sladkor, cedilniki, valjarji, deske za pranje, pritrdilniki za perilo, lopate za čiščenje žita, obešalniki,

ex tar. post. 630 nem. car. tarife: deske za pranje perila tudi z vložki iz cinkaste pločevine,

Povlaščeni kontingenti v koledarskem letu:

100% avstrijskega uvoza iz Jugoslavije v l. 1937. = 147 q, car. ugodnost: carina od 18 RM za 100 kg.

Pooblaščen prehodne carinarne v Nemčiji: Spielfeld, okrožna gl. carinarnica Gradec, Področica, okrožna gl. carinarnica Beljak. Evid. carinarnica: Spielfeld.

III. Št. nem. car. tar.: ex 631, odst. 1.

vrsta lesnih izdelkov: zobotrebeci. Povlaščeni kontingenti v koledarskem letu:

100% avstrijskega uvoza v letu 1937 = 15 q.

Carinarne iste ko prej.

Naprodaj je polno zaposlena opekarna. Pojasnila daje Kmetiska posojilnica v Ljubljani.

J. J. Naglas, tovarna pohištva, Ljubljana, Novi trg 6

Politične vesti

Zunanji minister dr. Cincar-Marković je objavil v »Europäische Revue« članek o jugoslovansko-nemških odnosih. Pravi, da so se ti odnosi že od nekdaj zelo zadovoljivo razvijali tako na kulturnem kot na gospodarskem polju, posebno pa po priključitvi Avstrije k Nemčiji, ko je postala Nemčija sosedna Jugoslaviji. Glavni del jugoslovanskega izvoza gre v Nemčijo, a tudi v jugoslovanskem uvozu igra Nemčija veliko vlogo. Ni pa med obema državama nobenih nasprotij. Jugoslavija ima polno zaupanje v zagotovila, ki jih je dobila od Nemčije, da bo tudi v bodoče v polnem obsegu spoštovala jugoslovanske interese. Zato ima tudi Jugoslavija upravičeno razloge, da goji še nadalje prijateljske odnose z Nemčijo.

Uradna »Nemška diplomatsko-politična korespondenca« je objavila ob obisku kneza-namestnika Pavla daljši članek o nemško-jugoslovanskih odnosih. V članku pravi, da označuje ta jugoslovansko politiko sredi sedanjih evropskih zmešnjav jasno gledanje na politične dogodke in svoboda izražanja svoje politične volje. V nasprotju s politiko nekaterih drugih držav se oziroma jugoslovanska politika le na jugoslovanske koristi in brez ozira na vse bloke zastopa le to, kar je z njenega gospodarskega in zgodovinskega stališča najbolj pravilno. Odnosaji med Nemčijo in Jugoslavijo so že davno v znamenju trdnega medsebojnega zaupanja in iskrenega prijateljstva. Nemčija vidi v edinstvu in kompaktnosti jugoslovanske države stvarnost in potrebno jamstvo za red na jugovzhodnem delu Evrope in za mir v Evropi.

Vsi nemški listi so objavili v poudarju knezu Pavlu in knežini Olgi dolge članke, v katerih iskreno pozdravljajo jugoslovansko knežjo dvojico in v katerih naglašajo dvojezno prijateljstvo, ki veže Jugoslavijo in Nemčijo. Vsi listi nadalje poudarjajo, da bo uradni obisk kneza-namestnika Pavla še bolj utrdil medsebojno zaupanje med obema narodoma.

Albanska vlada je sklenila, da postanejo vse albanske vojske sestavni del italijanske vojske.

Molotov je imel v sredo popolno svoj govor, v katerem je zlasti poudarjal, da Sovjetska Rusija ne bo šla za nikogar po kostanj v žerjavico. Zapadni demokraciji morata dati Rusiji enaka jamstva, kakor sta si jih dale medsebojno Italija in Nemčija. Sovjetska Rusija vztraja na zahtevi, da je z vsako drugo državo popolnoma enakopravna, ker je Rusija danes tako močna, da stoji v prvi črti svetovnih velesil. Pogreša, da se v predlogu Francije in Anglije nič ne govori o jamstvu za baltične države. Dejal je, da pogajanja s Francijo in Anglijo se trajajo in da hoče Rusija, da si vse tri velesile takoj priskočijo na pomoč in da ni treba za ugotovitev napadalca prav nikakih posvetovanj. Na koncu je izjavil, da Rusija sprejema francosko-angleške predloge kot temelj za pogajanja.

Najbolj se je Rusija uprla temu, ker se je v francosko-angleških predlogih omenjala v zvezi z medsebojno pomočjo Zveza narodov. Rusija se je upravičeno bala, da bi se s tem pomoč silno zavlekla. London in Pariz pa sta ruske pomisleke v tej zadevi že sprejela.

Londonski listi pišejo, da ni Molotov v svojem govoru navedel nobene stvari, ki bi ovirala sklenitev zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo. Londonski krogi so optimistični ter računajo na skorajšnjo sklenitev zveze.

Zunanji minister Ciano se je sestel s francoskim veleposlanikom Poncetom, s katerim se je razgovarjal o italijanskih zahtevah glede Suez, Tunisa in Džibutija. Obnovevitev direktnih stikov med Francijo in Italijo smatrajo listi kot znak zmanjšanja napetosti.

Vsi italijanski in nemški prostovolci, ki so se borili v Španiji, se vračajo v svojo domovino. Ni pa še znano, če se bodo italijanski prostovolci umaknili tudi z Balearskih otokov.

Min. predsednik Chamberlain je na vprašanje poslanca Hendersona odgovoril, da je 1. 1927. med Francijo in Jugoslavijo sklenjeni sporazum še vedno v veljavi.

Poljski komisar v Gdanskem je poslal senatu Gdanska noto, v kateri ugotavlja, da pada odgovornost za zadnje incidente na Gdansk, da pa je Poljska pripravljena na pogajanja.

Angleško pomorsko oboroževanje naglo napreduje. V zadnjih dveh letih je bilo zgrajenih 5 bojnih ladij po 35.000 ton in 4 po 40.000 ton. V načrtu pa je še gradnja bojnih ladij s po 48.000 tonami, več veli-

kih matičnih ladij za letala ter mnogo manjših in pomožnih bojnih ladij.

Kitajske oblasti računajo, da je dosedaj padlo na Kitajskem okoli 870.000 japonskih vojakov. Japonci pa pravijo, da imajo Kitajci okoli

2.300.000 smrtnih žrtev, med temi 900.000 mrtvih, itd., da pa so imeli Japonci samo 60.000 mrtvih. Zadnja številka je čisto gotovo mnogo preveč optimistična. Med Pekingom in Tientsinom krožijo še vedno kitajske neredne

šete, ki plenijo in morijo — piše nemški poročevalec »Tagespost« dr. Ivar Lissner, ki trdi, da se plečejo tajne niti Kitajske v mednarodnih koncesijah, kar da upravičuje japonske zahteve po uvedbi japonske policije v njih.

b) platnice 52 × 10 cm, 10 mm debeline;

c) čelne stranice 41 × 10 cm, 10 mm debeline;

č) 4 trioglate končnice višine 15 cm, ki se dobe z diagonalno razcepitvijo kvadratnih letvic po 40 × 40 mm.

Platnice in čelne stranice morajo biti narejene iz celca.

Zaboj mora biti zabit z najmanj 46 žebli primerne jakosti in dolžine. Vsaka deščica dna mora biti pribita na vsakem koncu z najmanj 2 žebli. Dno mora biti sestavljeno brez razmaka iz največ 4 deščic.

Na eno čelnih stranic zaboja mora biti vtisnjen žig v latinici »Jugoslavija«, ki mora biti 10 cm dolg, črke pa 18 mm visoke. Na isti strani mora izvoznik dati tudi označbo svoje firme, nasprotno pa more uporabiti v reklamne svrhe.

Ta zaboj se dela iz finega rezanega čistega in suhega lesa brez duha, iz jelovega, smrekovega, topolovega, lipovega ali bukovega lesa. Če se dela zaboj iz bukovega lesa, morajo biti dimenzije deščic za 1 do 2 mm tanjše.

III. Srednji odprti zaboj naslednjih dimenzij:

a) dno 50 × 30 cm, 5—7 mm debeline;

b) platnice 50 × 8 cm, 5—7 mm debeline;

c) čelne stranice 30 × 8 cm, 10 mm debeline;

č) trioglate končnice 15 cm kakor za zaboj.

Sicer veljajo isti predpisi kakor za velike zaboje, razlika je le v tem, da mora biti zbit vsak zaboj z 42 in ne 46 žebli in da mora biti dno sestavljeno iz najmanj 3 in ne 4 deščic.

IV. Mali odprti zaboji naslednjih dimenzij:

a) dno 40 × 25 cm, 5 mm debeline;

b) platnice 40 × 5 cm, 5 mm debeline;

c) čelne stranice 25 × 5 cm, 7 mm debeline;

č) 4 trioglate končnice 10 cm višine, ki se dobe z diagonalno razcepitvijo 25 × 25 mm kvadratnih letvic.

Zaboj mora biti zbit z 38 žebli. Drugače vse tako, kakor za druge zaboje.

V. Pleteni okrogel zaboj naslednjih dimenzij:

a) gornja stranica prečnika 35 centimetrov;

b) dolnja 20 cm;

c) debelina 20 cm, globina 20 cm, teža največ 800 g.

Zaboj se dela iz beljenega vrbovega protja. Uporaba neolščene protja je prepovedana. Konci protja morajo biti podvitli tako, da ne škodijo vsebini. Zaboj mora imeti po en venec spodaj in zgoraj izpleten iz 3 nerazcepljenih protlov.

Pod pokrov se daje papir z napisom v latinici »Jugoslavija«, pod katerim more biti natisnjena tudi firma izvoznika.

(Konec prih.)

Št. 7222/39.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje za Obratno upravo Zabukovca na dan 21. junija 1939. neposredno pismeno pogodbo za dobavo jeklenih žičnih vrvi, in sicer Ø 12 mm 600 m, Ø 15 mm 1000 m in Ø 19 mm 1500 m. Ostali pogoji pri podpisnem rudniku.

Državni rudnik v Velenju.

Aktualna vprašanja našega izvoza

Reformirati treba državne izvozne ustanove

Naš izvoz se razvija neugodno. Izvoz v neklirinske države, ki edini donosne devize, pada, v klirinške pa raste, da postaja naša odvisnost od nekaterih trgov že prevelika. Tako na zboru Centrale industrijskih korporacij ko na zborovanjih trgovcev-izvoznikov se je dovolj glasno povedalo, kaj treba storiti, da se omogoči izvoz v neklirinške države: izvoznikom je treba plačevati njih devize po njih polni vrednosti, pa bodo ti mogli prodajati svoje blago na tujih trgih. A ravno ta zahteva se ne izpolni in zato ne morejo nuditi naši izvozniki blaga po cenah, ki bi bile konkurenčne.

Ni pa to edini vzrok, da se naš izvoz ne razvija tako, kakor bi bilo želeli. Naš izvoz je preobremenjen tudi z drugimi dajatvami, tako s predrago železniško prevoznino, z raznimi previsokimi taksami ter pristojbinami. Poleg tega so naši izvozniki na slabšem ko njih konkurenti iz drugih držav, ker prejemajo izvozniki v drugih državah navadno od svoje države izvozne premije, naši pa ne. Mnogo pa trpi naš izvoz tudi zato, ker še s celo vrsto držav nimamo sklenjenih trgovinskih pogodb (kakor n. pr. z Argentino), ker nimamo rednih pomorskih zvez, kar se zlasti občuti v trgovini z Levanto, in ker ne dobi naš izvoznik pri državnih izvoznih institucijah one opore, ki bi jo moral dobiti in ki jo njegov konkurent iz drugih držav redno dobiva. Pri tolikih težavah, ki jih mora premagovati naš izvoznik, je prav za prav kar čudno, da sploh še more izvažati.

Da bi se naš izvoz olajšal, so se ustanovile pri nas razne državne ustanove, ki naj bi pospeševale izvoz. Kako pa te ustanove dejansko delajo, je pa poglavje za sebe. Pritožb o njih delu je bilo že vse polno, a se nihče od odločujočih za te pritožbe ne meni. Sedaj je posvetil delu teh ustanov tudi »Hrvatski dnevnik« daljši članek. V svojem članku pravi med drugim:

Med državne ustanove, ki naj bi pospeševale izvoz, spada v prvi vrsti Prizad, ki je popolnoma v rokah vlade. Njegov promet pri izvozu pšenice, koruze, oljnatih rastlin, češpelj in opija znaša več ko milijardo din. Čeprav izvoz žitaric zanima predvsem Vojvodino, pa tudi hrvatsko gospodarstvo ni nezainteresirano, (a prav tako tudi ne slovensko, ki mora plačevati razliko med Prizadovo ceno in ceno na svetovnem trgu). V upravi Prizada so sami uradniki, zahtevati pa se mora, da bi bili v upravi tudi gospodarski ljudje, da bi se pšenica in drugi pridelki tretirali enako iz vseh krajev, če se že Prizad v interesu svobodne trgovine ne likvidira. Prizad enkrat izgublja denar, drugič pa ustvarja razne fonde. Ne eno ne drugo ni v interesu gospodarstva, ki hoče, da ima samo v rokah žitno trgovino brez intervencije birokratskih ustanov.

Nič manj važen za dvig našega

izvoza bi moral biti Zavod za pospeševanje zunanje trgovine. Ta zavod razdeljuje izvozne kontingente, sodeluje pri sklepanju trgovinskih pogodb, vse pa dela brez in mimo naših gospodarskih organizacij. Zlasti se nato pritožuje »Hrvatski dnevnik« nad razdeljevanjem izvoznih kontingentov na Hrvaškem, ker da se ti kontingenti ne razdeljujejo pravično.

Popolnoma nedopustno je tudi to, piše dalje »Hrv. dnevnik«, da se posamezne pogodbe glede nam dovoljenih preferencialov drže v tajnosti ter morejo tako državne gospodarske ustanove glede premij delati kar hočejo, ker izvozniki sploh ne vedo, kakšne premije jim pripadajo. Če se že vse pogodbe ne bi mogle objavljati v dnevnem tisku (zakaj se ne bi mogle, ne vemo), pa bi morali biti poučeni o njih vsebini vsaj vsi izvozniki.

Nikakor tudi ne zadostuje, če Zavod zahteva od zbornic, da mu v silno kratkem roku povedo svoje mnenje o tem ali onem predlogu. Pravilno bi bilo edino to, da bi se zbornicam dostavile zahteve tujine in da bi te potem imele tudi čas za proučitev teh zahtev. Več ko žalostno je, če morajo danes zbornice po tujih listih brskati, da dobe potrebne informacije in podatke, ki bi jim jih moral dati Zavod.

Tudi glede informacij je pokrajina vedno prikrajšana. Izvoznike in trgovce v Beogradu Zavod vendar le še včasih vpraša, kako žele, da se uredi to ali ono vprašanje, trgovce v drugih krajih pa ne vpraša nikdar.

Zato je nujno, da morejo gospodarski ljudje sodelovati pri vseh

akcijah, ko gre za uvoz ali izvoz. To je nujno potrebno tudi zato, ker praktični gospodarski ljudje dobro poznajo vse težave, ki jih je treba premagati pri uvozu ali izvozu in ker te težave tudi občutijo na lastni koži. Oni imajo zato interes, da se te težave odpravijo in se bodo zato tudi trudili, da se izdajo le določbe, ki bodo naši zunanji trgovini v resnici v korist. Birokrati pa teh izkušenj nimajo in zato tudi ne morejo izdajati pravičnih odredb. Zato ni upati, da bi se naša zunanja trgovina olajšala, dokler ne bodo mogli naši gospodarski ljudje sodelovati pri delu državnih ustanov in dokler ne bodo imeli na njih delo resničen vpliv.

Najbolj aktualno vprašanje našega izvoza je zato danes: reforma državnih izvoznih in uvoznih ustanov. Ta naj se izvede predvsem v tem smislu, da se v upravne odbore Prizada, Zavoda in vseh drugih enakih ustanov ali odborov imenujejo tudi ljudje iz našega praktičnega gospodarstva in to v številu, da jih uradniki ne bodo mogli kar preglasovati!

H koncu pa še eno pripombo: Članek v »Hrvatskem dnevniku« dokazuje, da je stališče hrvatskih gospodarskih krogov glede naše zunanje trgovine popolnoma isto, ko stališče slovenskih in tudi srbskih gospodarskih krogov. To je jasen dokaz, kako potrebno je, da se vsi gospodarski ljudje v državi skupno bore za zboljšanje naših razmer in kako je potrebno, da je njih borba enotna. Zato pa je tudi potrebno, da imajo enotno organizacijo, ki pa more biti organizirana popolnoma avtonomistično za vsako pokrajino. Toda v skupnih vprašanjih je treba tudi nastopati skupno!

Pravila o pakiranju svežega sadja za izvoz

Zadnje »Službene novine« objavljajo naslednja pravila o pakiranju svežega sadja za izvoz.

Čl. 1. — Za pakiranje svežega izvoznega sadja se morajo uporabljati zabojčki po naslednjih predpisih.

Čl. 2. — Tipi zabojčkov so naslednji:

I. Zaprt poševni zaboj (italijanske košarice) s približno 10 kg vsebine naslednjih dimenzij:

a) pokrov 45 × 32 cm, sestavljen iz 12 kosov povprečnih letvic 25 mm širokih, 6 mm debelih in 3 kosov podolžnih letvic iste širine in debeline;

b) dno 30 × 17 cm (zunanja mera), sestavljeno iz ene ali največ dveh deščic (brez razmaka) 8 mm debeline. Vsaka deščica dna mora biti pribita na koncih z najmanj 2 žebli;

c) okvir, sestavljen iz 8 kosov vodoravnih letvic 10 mm debeline, in sicer 4 pri vrhu in 4 pri dnu, ki obsegajo poševne kose letvice stene; vodoravne letvice, ko je za-

bojček zabit, morajo biti na vogalih okrepljene z zaponkami iz bele pločevine (dimenzije 55 × 10 mm), ki morajo biti na koncih zapognjene.

Stene so iz:

12 kosov poševnih letvic 18 cm dolgih, 25 mm širokih, 6 mm debelih, 2 kosov poševnih deščic z imenom »Jugoslavija« 18 cm dolgih, 8 cm širokih in 6 mm debelih, 8 kosov poševnih vogalnih deščic po 8 mm debelih, ki se dobe z razcepitvijo deščic 18 cm dolgih in 12 cm širokih na dva dela, da meri vsak del pri vrhu 10 cm, pri dnu pa 2 cm.

Na deščicah vtisnjeni napis z žarečim žigom v latinici »Jugoslavija« mora biti dolg 10 cm z 18 mm visokimi črkami.

Ta zabojček se dela iz finega rezanega čistega lesa brez duha ter iz suhe jelovine ali smrekovine.

II. Velik odprt zaboj naslednjih dimenzij:

a) dno 52 × 41 cm, 7 mm debeline;

LA NATIONALE

Akcijska družba za življenjsko zavarovanje - Zavarovalna družba proti požaru in eksploziji

FILIJALA V ZAGREBU

LETA 1830

Glavnica: 75.000.000 — francoskih frankov

Ustanovljeno v Parizu

Fond: 1.500.000.000 — francoskih frankov

LETA 1820

Glavnica: 50.000.000 — francoskih frankov

Naslov za brzojavke: LANATIONALE

Telefon štev. 86-41

Čekovni račun za požar štev. 39.653

Glavno zastopstvo za dravsko banovino:

Predstavnik: A. M. Friedrich, Ljubljana, Tyrševa cesta 1a — Telefon štev. 47-58

Denarstvo

Uradni tečaji za junij

Finančni minister je predpisal za junij naslednje uradne tečaje:

1 napoleon	305
1 zlatna turška lira	346 50
1 angleški funt	258
1 ameriški dolar	54 90
1 kanadski dolar	54 60
1 nemška marka	14
1 zlot	8 30
1 belga	9 30
1 pengö	8 60
1 brazilski milreis	2 80
1 egiptovski funt	260
1 palestinski funt	255
1 urugvajski pesos	18 60
1 argentinski pesos	12 40
1 čilski pesos	1 25
1 turška papir. lira	34
100 francoskih frank.	146
100 švicarskih frankov	1241
100 italijanskih lir	228
100 nizozemskih gold.	2960
100 bolgarskih levov	47
100 romunskih lejv	30
100 danskih kron	1151
100 švedskih kron	1326
100 norveških kron	1285
100 pezet	200
100 drahem	40
100 češkoslov. kron	148
100 finskih mark	110
100 letonskih lat	750
100 iran. (perz.) rialov	100

Tem tečajem je že prištet pribitek (»prim.«).

Po izročitvi češkega zlata Nemčiji

Zadnje dni se je zvedelo, da je Angleška banka na zahtevo Banke za mednarodna plačila v Baslu ugodila nemški zahtevi glede zlatnega zaklada Češke narodne banke v znesku 6 milijonov funtov sterlingov ali približno poldruga milijarde din. »The Financial Newsc« je konec tedna objavila sporočilo, da je bilo zlato s pristankom angleške vlade odposlano v Basel in od tam v Prago.

Predsednik Chamberlain je to novico v spodnji zbornici najprej odločno demantiral in označil za raco. Enako je tudi zanikal vest o nemškem posredovanju v Londonu oziroma o zahtevah delegacije g. Wohltata. Končno se je pokazalo, da vlada ni bila pravočasno obveščena, zlato pa je bilo dejansko vendar oddano, in sicer zato, ker tega angleški predpisi o blokiranju čeških terjatev ne obsegajo. To vprašanje je rešila že posebna nemška delegacija. Ker so pa v vodstvu bazelske banke tudi angleški predstavniki, je seveda bila dana možnost tudi za drugačno rešitev spornega vprašanja. Med vzroki, zakaj se je zlato izročilo brez soglasja Anglije, se navaja predvsem velika terjatev te banke proti nemški državi, posebno še po zadnjem posojilu, katero se je posrečilo dobiti dr. Schachtu. Skupno dolguje Nemčija tej banki nad 40 milijard mark. Od 1. 1924. do 1929. je dobila Nemčija 25 milijard. Kot reparacije je vrnila približno 15 milijard mark. Skrivnostna odločba bančnih krogov je zbudila v javnosti ostro kritiko. Pri tem se opozarja, da se na enako

skrivnostni privlačni način vršijo tudi pogajanja o oprostitvi ostalih terjatev, s katerimi bo Nemčija ustregla oz. pokrila dolgove predvsem angleškim upnikom proti nekdanji Češkoslovaški.

Za glavnega ravnatelja Narodne banke je imenovan dr. Miloško Vilimanović, dosedaj glavni tajnik Drž. hip. banke, za prvega ravnatelja banke pa je bil imenovan dr. Dušan Uzelac, dosedanj ravnatelj banke.

Finančni minister je ponudil mesto gen. direktorja Poštno hranilnice glavnemu tajniku zagrebške zveze denarnih zavodov dr. Miljenku Markoviću. Ker je ta po-

nudbo sprejel, je računati z odhodom sedanega gen. direktorja dr. Milorada Nedeljkovića. Ali bo ta šel v pokoj ali pa dobil neko novo funkcijo, še ni znano.

Amerikansko-srbska banka v Sarajevu je znižala svojo glavnico od 9 na 45 milijona dinarjev. Banka je bila ustanovljena leta 1922. in je njena bilanca lani znašala 17 milijonov. Delnice so po tisoč din. Vlog ima 14 milijona din in ni pod zaščito.

Priprave za ustanovitev Italijanske banke v Jugoslaviji so že toliko napredovale, da bodo do jeseni zaključene.

V Italiji bodo pri kovanju kovane denarja v bodoče uporabljali namesto niklja aluminij, in

sicer za kovance po 10 in 5 centesimov.

Finančni položaj Slovaške je tako težaven, da je vlada prepovedala izplačevanje hranilnih vlog. Poleg tega je objavila na prebivalstvo oklic, da vsi darujejo svojo zlatnino za slovaški zlati zaklad.

Japonski denar zadeva v Severni Kitajski na hud odpor, ker ima novi denar manjšo vrednost in nihče ne verjame v njegovo stalnost, stari denar pa se v koncesijah oz. v tujih bankah vedno lahko zamenja za tuje valute. Amerika in Anglija tako odkrito podpirata Čangkajsko.

Kitajska vlada je v vojnem času zelo povečala pridobivanje zlata in zbrala že velike množine za svojo oborožitev.

Mednarodni trg surovin

Čvrsta tendenca za cene kolonialnega blaga

1. junija 1939.

Pomirjenost na trgih surovin iz prejšnjega tedna se je tudi ta teden vzdržala. Kupčija je skoraj popolnoma normalna. To je dokaz, da je bilo za spomladanski skok cen glavni vzrok naglo oboroževanje in se je hitelo nakupovati predvsem iz strahu. Nekako olajšanje v politiki je zadnje tedne spremenilo položaj v mednarodni trgovini. Povpraševanje je popustilo, povečala se je pa ponudba, kar je povzročilo končno že znižanje cen.

Kovine

Svetle kovine so zastale kljub oboroževanju. Vse njihove cene so kazale padajočo tendenco, posebno pa cena bakra. Zaloga rafiniranega bakra so narasle v aprilu od 510 na 523 tisoč ton. Padec se nadaljuje kljub zmanjšanju proizvodnje, in sicer predvsem zaradi manjše porabe v Ameriki. Padle so tudi cene cinka in svinca, toda v Ameriki so se vzdržale bolje. Izjemno trden pa je bil kositer. Njegova cena narašča in se že približuje višini 230 funtov, po kateri bo začel tudi pool prodajati svoje zaloge. Ves kositer je tudi v Londonu kupila Amerika. Londonški trg je imel zelo nemiren potek.

Žito

Zastoj se že ponavlja tudi v žitnem prometu. Izjema so argentinski trgi, ker ima Argentina še mnogo pšenice od 6 mil. ton presežka iz zadnje žetve. Opaža se tudi dober izvoz avstralskega žita na Daljni vzhod. Rezerviranost pa prevladuje v Zedinjenih ameriških državah in v Kanadi, kjer še ni očitno, kakšna bo nova letina. Cene na svetovnih trgih popuščajo.

Tekstilne surovine

se nadalje živahno trgujejo. To velja za konopljo in za juto. Za konopljo je še močno povpraševanje, pri juti pa popustljivo, ker so velike vojaške nabave za Anglijo in Francijo že opravljene. Popravile so se pa spet tudi cene za bombaž,

morda zaradi nejasnosti o načrtih ameriških pridelovalcev. Sedanja žetev se ceni na 12 milijonov bal, skoraj enako kot lanska.

Kolonialno blago

Pomanjkanje sladkorja se je deloma že pokrilo z dodatnimi kvotami v skupni količini 239.000 ton. Za zvišbo kvot vsemu angleškemu imperiju pa bo sklicana kmalu posebna konferenca, ki bo hkrati določila kvote za novo leto, to je od 1. septembra dalje. Že zdaj se opaža, da se bile lanske ocene angleškega sladkornega konsuma za 380.000 ton prenizke. Kupčija s

kavo je bila mlačna in ves teden nespremenjena. Predpisana stedenja kave v Italiji še ni mogla vplivati na zunanje cene. Stalno se je držal kakao.

Podobno so mirne tudi cene za kavčuk, čeprav so bile kvote zvišane od 50 na 55 odstotkov in se je od tega pričakovalo popuščanje cen. Gotovo je hkrati učinkoval načrt Amerike, da si ustvari rezerve kavčuka. Vidne rezerve so po svetu padle od decembrskih 456 na 438 tisoč ton konec marca. Računati je, da se v tem četrtletju zmanjšajo že na 400 tisoč ton. Cene so seveda znatno narasle.

Poziv

k vložitvi prijav za znižanje oziroma zvišanje stopnje prispevka k fondu narodne obrambe, ki se ima pobirati v smislu § 19. finančnega zakona za 1939./40., počenši s 1. julijem 1939. dalje.

Davčna uprava je izdala naslednji poziv:

Po § 19. finančnega zakona za 1939./40. se mora počenši s 1. julijem 1939. pobirati posebni prispevek k fondu narodne obrambe v višini, določeni v lestvici, ki jo vsebuje ta paragraf, a po osnovi skupne obremenitve v preteklem letu na davkih, ki se sumarno knjižijo na območju ene občine.

V to osnovnico za odmero doprinosa spada osnovni, dopolnilni in minimalni davek ter posebni davčni dodatek zemljarine, zgradarine, pridobnine, družbenega davka, rentnina, odmerjena po razporedu ter davek na samce.

V smislu § 19./II., točka 8. in 9. fin. zakona za 1939./40., pa se mora prispevek, določen v lestvici iz tega paragrafa, znižati vsem davčnim zavezancem, ki imajo 3-4 zakonske žive, mladoletne otroke, t. j. izpod 14 let, za 1 stopnjo, a onim davčnim zavezancem, ki imajo 5 ali več zakonskih mladoletnih živih otrok, za 2 stopnji.

Da bo mogla davčna uprava postopati v smislu teh zakonskih do-

ločil, se pozivljejo davčni zavezanci, da v svojem lastnem interesu prijavijo davčni upravi, kjer imajo predpis kakega davka, vsi najdalj do 15. junija 1939. stanje rodinskih članov z navedbo imena, poklica in rojstnega datuma živih otrok na dan prijave. Te prijave, ki so takse proste, naj potrdijo kot pravilne pred izročitvijo občinski uradi.

Prijave se morajo vložiti neposredno pri davčni upravi. Prijave, vložene po 15. juniju, se pri odmeri tega prispevka ne bodo upoštevale.

V istem roku morajo predložiti davčni upravi prijave tudi vsi nad 30 let stari davčni zavezanci, ki so samci, ali pa so oženjeni ali vdoveci (vdove) brez otrok, radi odmere tega prispevka po višji stopnji, kakor to predvideva § 19./II., točka 9. finančnega zakona za 1939./40.

Netočne prijave imajo za posledico kaznovanje zaradi utajbe davka po čl. 142. zakona o neposrednih davkih.

IZVOZ GOVEJE ŽIVINE V ITALIJO USTAVLJEN

Italija je ustavila uvoz naše goveje živine, ker se je pojavila zopet slinavka. Bolezen pa se je ugotovila v italijanskih krajih in bodo zato naše ustanove intervenirale, da se zgora za naše blago ukine.

Clio
šumeča limonada
v tabletah po 50 p
Proizvod Unio družba, Maribor

Zunanja trgovina

Izvoz 500 vagonov našega orehovega lesa za furnir je na predlog Narodne banke finančni minister že odobril. Dovoljen pa bo samo izvoz furnirskega oreha lanske ali predlanske sečnje. Za izvoz namenjene količine morajo izvozniki prijaviti v desetih dneh Udruženju izvoznikov, Beograd. — Sekcija za orehov les bo razdelila sedanji kontingent samo svojim članom. Izvoz je dovoljen v neklirinske in v klirinske države.

Tudi Jugoslaviji namerava Anglija predložiti sklenitev nove trgovinske pogodbe, s katero bi se povečal promet. V Londonu pripravljajo načrt za ta pogajanja s sodelovanjem gospodarskih krogov.

»Jug. Kurir« poroča glede prodaje čekov iz protektorata, da nameravajo izvozniki zahtevati podaljšanje roka za prodajo teh čekov na šest tednov. Kronske čeki se morajo zdaj prodati v dveh tednih.

Za uvoz cestnih parnih valjarjev iz Nemčije je dovolila direkcija državnih železnic znižan prevoz.

Nemško-poljski trgovinski razgovori so se končali. Obseg trgovine med obema državama se v 3. četrtletju zniža za 50%.

Na Poljskem kupujejo tujci mnogo konj za vojsko. Zadnje dni je Turčija naročila 1000 konj za artilerijo, Bolgarska pa 200.

Poljska bo kupila grški tobak. Prav sedaj, ko je Poljska v središču zanimanja, je interesanten dodatek h grško-poljski trgovinski pogodbi iz meseca marca. Ta pogodba ima za 18 mesecev urediti sistem plačevanja med obema državama. Po tem dodatku bo Poljska kupovala v Grčiji tobak in rezine, Grčija pa v Poljski cigaretni papir, železo, les in tekstilne stroje, živino, sladkor in mesne konzerve.

Grčija se pogaja tudi s Švedsko in upa, da bo švedska kupila več grškega tobaka, katerega uvoz je lani občutno padel zato, ker so švedski prav tako kakor angleški kadilci vajeni virginskega tobaka. Glavno izvozno blago Švedske v Grčijo je les, a tudi ta trgovina je leta 1938. močno padla.

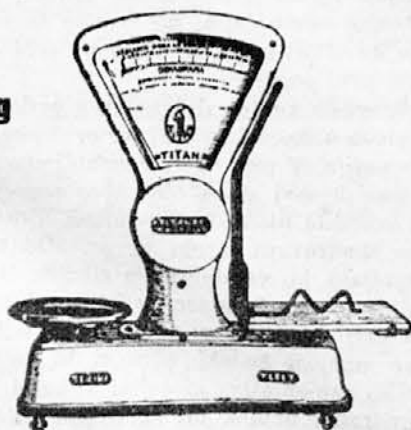
Madžarska d. d. Ganz v naši državi je prešla v roke ameriškega kapitala in bo večino delnic prevzela General Electric Comp.

Nemčija pridobiva mesečno 50 tisoč 728 ton nafte; v marcu je bila Vzhodna marka udeležena s 6454, v aprilu že z 8106 tonami.

Egiptska vlada se pogaja s Sovjetsko Rusijo za sklenitev trgovinske pogodbe, od katere si obeta posebno večji izvoz bombaža.

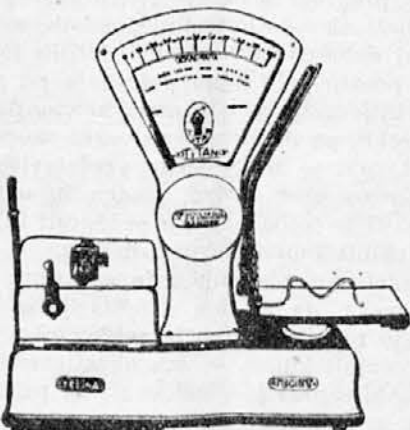
Avtomatične brzotehtnice

3 vrste
od 2 do 20 kg
tudi
polno-
avtomatske

5 letna
garancija

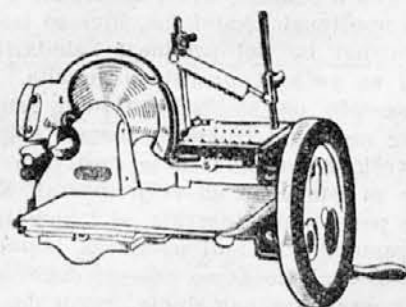
razne
barve
duko-
lakirano

Zelo solidna izdelava!

Narezkovi stroj za šunko, salamo itd.

2 letna garancija

Noži, bodala i. t. d. iz rje
prosteja jekla — suporit iz
alpaka srebra

„TITAN“ D. D., KAMNIK

Razstavljeno na velesejmu
paviljon G 201/3

Davčni svetovalec

Posebno zaračunavanje skupnega davka

g. L. I. v K.

Vprašanje: Dobivam od raznih tovarn blago. Tovarne glede zaračunavanja skupnega davka ne postopajo enotno. Nekatere zaračunavajo skupni davek posebej, druge ga pa očitno zaračunajo v ceno, ker iz faktur ni razviden. — Deloma izdelujem neki predmet tudi sam in ne vem, kako naj z davkom postopam.

Odgovor: Predvsem gre za to, ali ste glede predmetov, katere naročate in kateri podlegajo skupnemu davku, trgovci, obrtniki ali industrialec. Če kot tak dobivate blago, mora biti skupni davek od blaga, katero kupite, zaračunan v fakturi. Tovarnar, ki davka ne zaračuna posebej, dasi bi bil za to dolžan, se po zakonu smatra, da je davek utajil in mora plačati za to poleg rednega davka tudi kazen po št. 142. zakona o neposrednem davku. Kazen plača tudi kupec blaga iz dotične fakture in sicer je dolžan plačati kazen v izmeri skupnega davka, ki odpade na kupljeno blago. Tovarnar, oz. vsak proizvajalec pa ni dolžan skupnega davka zaračunati v fakturi za blago, katero proda naravnost potrošniku, ki to blago porablja izključno za svojo potrošnjo. Pri tem je upoštevati, da se predelava, ki se izvršuje pri industrialcu ali obrtniku, ne more smatrati za potrošnjo, ker nabavlja ta blago zato, da ga v predelani obliki naprej prodaja.

Dopolnilna prenosna taksa

Tovarna d. d. v A.

Vprašanje: Davčna uprava nam neče priznati, da je naša tovarna industrijsko podjetje in da ima zaradi tega ugodnost, da plačuje dopolnilne prenosne takse samo 01 odstotka. Pod kakšnimi pogoji bo

imela naša tovarna pravico na to ugodnost?

Odgovor: Po smislu razsodbe državnega sveta z dne 18. decembra 1930. bi morala tovarna v takšni prijavi uveljaviti to pravico. V

ta namen bi morali dokazati, da je Vaša družba registrirana kot industrijsko podjetje. Dalje bi morali dokazati, da tako v tovarni sami kakor tudi v prodajalni prodajate samo lastne proizvode. Pravi-

loma predložijo podjetja, ki hočejo uveljavljati to pravico, potrdilo zbornice, ki v njem potrjuje, ako so za to dani stvarni pogoji, da je dotično podjetje v resnici industrijsko.

Za to vrsto blaga se navadno ne izdaje mnogo denarja. Sicer pa se ta predmet ne uporablja mnogo in zato tudi ni treba, da bi bil tako posebno močan.

Odjemalec: V drugi trgovini sem videl nekaj bolj prikladnega.

Prodajalec: Želeli bi, da Vam prav tako dobro in še boljše postrežemo, kakor vsaka druga trgovina. Pri vsakem blagu so razlike v kakovosti in trpežnosti, ki jih laik ne spozna. Marsikateri predmet izgleda na prvi pogled, da je vreden nakupa, a v resnici ni. Mi pa jamčimo za dobro kakovost blaga. Če Vam naše blago ne bo po volji, potem nam prosim to sporočite in mi se bomo potrudili, da Vašim željam pri novem naročilu v vsakem oziru ustrezemo.

Seveda pa je treba pri vseh teh odgovorih paziti, s kom prodajalec govori, ker pač vsak odjemalec reagira na besede drugače. Upamo, da bo s temi par nasveti marsikomu ustrezno.

Trgovskemu naraščaju!

Kako ovržem izgovore kupcev?

Kupcu je dostikrat nerodno, da odide iz trgovine ne da bi kaj kupil in zato skuša z vsemi mogočimi izgovori kriti svoj umik iz trgovine. Naloga prodajalca je, da v takšnem trenutku posebno spretno govori in da na ljubezniv način ovrže izgovore kupca. Naj navedemo v naslednjem nekaj primerov v obliki dialogov.

Odjemalec: Kupil bi, pa nimam zadosti denarja s seboj.

Prodajalec: Proti majhnemu naplachu Vam prav radi shranimo blago. Poslali Vam bomo blago v hišo brez vseh posebnih stroškov. Zadovoljni smo tudi, če nam plačate blago v obrokih, da ne boste niti čutili, kdaj ste blago plačali. Sicer pa smo prepričani, da boste z lahkoto kupili blago, katero želite, če še enkrat bolj pogledate v svojo denarnico.

Odjemalec: Moram najprej vprašati še svojega moža.

Prodajalec: Vaš gospod soproj ima prav gotovo enako dober okus kakor Vi. Prav gotovo pa ne bo boljše izbral kakor Vi. Sicer pa je gotovo, da Vam bo prav rad izpolnil Vašo majhno željo in da bo vesel, ker ste kupili tako dobro. Vašemu gospodu soprogi bo ta predmet prav gotovo všeč. Če pa mu ne bo, Vam tudi radi zamenjamo predmet s katerim drugim ali pa Vam damo denar nazaj, ker naša glavna želja je, da ustrezemo svojim odjemalcem.

Kupec: Ni za mene, temveč ku-

pujem za nekoga drugega in ga moram zato še prej vprašati.

Prodajalec: Damo Vam radi blago s seboj, da ga pokažete. Če ne ugaja in če nam prinesete čisto, nerabljeno in nedotaknjeno nazaj, Vam brez vsega povrnemo denar. Dobro je tudi, če prodajalec odgovori nekako takole: Ali res mislite, da morate še prej vprašati dotičnega gospoda, za katerega kupujete? Ali ne mislite, da ga boste spravili v veliko zadrego? Najbrže se ne motim, če mislim, da dotični silno nerad kupuje in da se mu je odvalil kamen od srca, ko ste Vi prevzeli skrb za dober nakup. Še enkrat bolj ga boste razveselili, če mu kar prinesete blago, kakor pa če mu naložite breme, da bo moral šele izbirati.

Odjemalec: Pozneje se oglasim še enkrat.

Prodajalec: Zakaj bi izgubljali čas? Čas je denar! Ko se oglasite zopet, bodo morda najboljši modeli že izbrani in potem boste obžalovali, da ste oklevali. Morda pa boste medtem tudi izdali denar za kaj drugega in si ne boste mogli več kupiti. (To se seveda ne sme reči vsakomur.) Če vidi prodajalec, da sedaj odjemalec nikakor neče kupiti, potem bi bilo morda umestno reči: V nekaj dneh dobimo novo pošiljko in potem boste mogli po mili volji izbirati. Ali si smem zapisati Vaše ime, da Vas obvestim o prihodu pošiljke? Pošljemo pa tudi radi svojega zastopnika z majhno kolekcijo k Vam v hišo.

Odjemalec: Blago mi je predrago.

Prodajalec: To blago ima res nekaj višjo ceno kakor ono, toda zato pa je čisto druge kakovosti. Ni samo lepše, temveč tudi mnogo bolj trpežno. Čim boljše je blago, tem cenejše je in človek je zado-

voljen samo takrat, kadar kupi res dobro blago, pa čeprav plača nekaj več. Anglež pravi: Nisem tako bogat, da bi kupoval ceneno blago.

Odjemalec: Moralo bi biti nekaj boljše, a takšnega blaga nimate na zalogi.

Prodajalec: Za kar boste potrebovali to blago, res ni treba izdati tako mnogo denarja. Gre vendar le za to, da blago lepo izgleda in da je trpežno, a to je! Če postane blago nemoderno, boste še obžalovali, če ste izdali preveč denarja.

Vinarski kongres.

združen z rednim občnim zborom Vinarskega društva, bo letos v Šmarju pri Jelšah, in sicer bo občni zbor v soboto dne 3. junija 1939. ob 17. uri, kongres pa v nedeljo dne 4. junija ob pol 10. uri. Na kongresu bodo razpravljali vinogradniki o zelo važnih in danes posebno potrebnih vinarških vprašanjih: o pomenu namiznega grozdja, o kletarskih zadrugah in o kletarjenju brez dodajanja sladkorja. Istočasno priredi Vinarska podružnica v Šmarju vinsko pokušnjo in vinski sejem, na katerem se bodo lahko vinogradniki in vinski trgovci prepričali, da pridelujejo vinogradniki šmarskega okraja prav dobro vinsko kapljico. V nedeljo popoldne pa si bodo vinogradniki ogledali del vinskih goric okoli Tinskega, kamor bodo napravili izlet z avtobusi. Kdor se ne bi hotel udeležiti izleta na Tinsko, si bo lahko ogledal ali zdravilišče v Rogaški Slatini ali kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni železnici.

Slovenski vinogradnik je danes v izredno težkem položaju. Visoki pridelovalni stroški, slabe prodajne možnosti in velika bremena, zraven tega še pogostne vremenske

ujme, vse to znižuje rentabilnost vinogradništva. Zaradi tega bo v korist našega vinarstva, ako se bo letošnjih prireditelj v Šmarju udeležilo čim več vinogradnikov. Pa tudi dolžnost vsakega vinogradnika je, da se udeleži vinarskega kongresa, da bomo vinogradniki skupno manifestirali za svoje zahteve. Obenem bodo imeli vinogradniki tudi priliko spoznati lepi šmarski okraj in tamkajšnje vinogradniške razmere.

Angleško gospodarstvo v primeru vojne

Pred nekaj dnevi je bil objavljen v Angliji zakon v ustanovitvi ministrstva za oskrbovanje. V zakonu so navedena vsa pooblastila, ki jih bo imel novi minister, da bo mogel izvrševati svojo nalogo v primeru vojne. Najvažnejša pooblastila se nanašajo na naslednje: 1. vladna naročila imajo prvenstvo pred zasebnimi. 2. pravica rekvizicije proizvodnje, če predhodno pooblastilo ne bi doseglo svojega namena. 3. ministrstvu se dajo na razpolago potrebna zemljišča za postavitve skladišč. 4. eventualno finansiranje skladišč s pomočjo posojil.

Modna manufaktura

ZA DAME IN GOSPODE

Lončar - Raška - Staré

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

Leopold Kerne:

Kdaj je reklama uspešna

(Vse pravice pridržane.)

Inserat.

Tiskana beseda ima tudi v trgovski reklami svojo prednost. V prvi vrsti so dnevni in časopisni, ki tvorijo z gospodarskimi oglasi in inserati močno vez med ponudniki in odjemalci. Nekatera podjetja, n. pr. razpošiljalnice, ki iščejo odjemalcev po vsej državi, so od inseratov toliko odvisne, da bi brez njih ne mogle delovati. Tudi marsikak izdelek se je vpeljal šele s pomočjo intenzivnih inseratov. Vpliv, ki ga ima inserat, ni odvisen toliko od velikosti, važna je oblika in vsebina. Med malimi oglasi išče čitatelj dotične oglase, ki ga naravnost zanimajo, drugi inserati pa si morajo šele poiskati čitateljev.

Predno inseriramo, premislimo dobro, katere časopise čitajo oni krogi, na katere se obračamo. Pri strokovnih predmetih bomo dali prednost strokovnim listom, če hočemo dobiti vez z ženami, bomo inserirali v družinske liste, ta bo upošteval lokalni list, kjer so inserati navadno cenejši, drugi bo dal prednost koledarju ali voznemu redu, ki se večkrat prelistava in čita. Kdor misli na velike inserate, naj si jih le privoščijo, samo če je prepričan, da se mu bodo izplačali. Inserat učinkuje le takrat, če ga večkrat opazimo in je radi tega bolje 10 manjših, kakor za isto ceno en večji inserat. Kadar smo se odločili za ponavljanje inserata, si lahko izgovorimo svobodo izpremembe in tudi primeren popust, ki bi se naknadno upošteval, ko bomo dosegli dogovorjeno število objav. To je vsekakor pametneje, kakor da bi se zaleтели, ne da bi mogli računati na zagotovljen uspeh in se zavezali samo zaradi velikega rabata z ne vem koliko objav, ki bi nam prinesle le drago plačano razočaranje.

Kar se tiče izbire prostora, da je ravno desna stran zgoraj, ki se draže računa, tudi v takšni prednosti pred sredino lista, je skoro težko dokazati; važneje pa je, da se razlikuje inserat po svoji obliki od vseh drugih, da se takoj opazi. Med svetlimi stavki učinkuje strnjen, gost,

temen stavek, med temnimi pa je učinkovit stavek s svetlimi robovi, da ga ne tlači okolica. Med vodoravnimi vrstami so posebno vidne poševne in krivuljaste poteze. kar dosežemo s simboličnimi znaki ali če postavimo izrazito besedo v poševno smer. Rob, ki zaključuje stavek, naj bo naraven in naj se prilagodi značaju vsebine. Za težek material so primerne močne trdne poteze, fine prožne črte pa so značilne za elegantne predmete. Nekateri predmeti se dajo simbolizirati, n. pr. z verižicami, z vzorci za tkanino, z glaviciami vijakov, z zrnjem, posrečen zaključek spodaj je tudi gosto tiskan naslov podjetja.

Večje firme imajo svoje klišeje, ki se dajo kombinirati z drugim stavskim materialom. Vsak kliše, ki je namenjen za boljši papir, ni uporaben za časopis, ker se ne da doseči, da bi večje temne ploskve na slabem papirju lepo izgledale in tudi poltemne ploskve ne pridejo z niansami do veljave.

Kakor oblika inserata, tako važna je njegova vsebina. Iz inserata naj se vidi, da govori strokovnjak. Nagovor bodi stvaren, preprost in naraven. (Ali mislite kaj na —, Poizkusite tudi vi —, Gospodinje, ogledjte si —, Zopet imamo nekaj dobrega za vas!) Pri daljših inseratih ne škodi malo poezije. (Prijetno potovanje po sinjem Jadrano.) S prisiljenostjo in s frazami, ki smo jih od nekdaj za lase privlekli, pa ni mogoče ustvariti zaupnih stikov.

Predmet sam je treba jasno predstaviti, da se iz kratke vsebine spozna bistvo, pomen in namen predmeta. Poudariti je treba njegove prednosti in vrline, ne da bi se dotaknili konkurenčnih izdelkov.

Vsako pretirano obetanje raje opustimo, ker je že v naravi človeka, da si sam s fantazijo olepša vsako stvar, ki bi jo rad imel. Uho je veliko, oko pa majhno in če bi razočarali kupca, bi mu hkrati vzeli zaupanje. Kdor pretirava, zapravlja spoštovanje in priča o omejenosti znanja in okusa.

Čim krajši je tekst, tem več jezikovnega čuta je treba, da se na prijeten, svež način vzbudi zanimanje in veselje do nakupa.

Daljšje tekste radi čitamo, kadar govore znanstveno o blagu, če nas obveščajo o novih izumih, izpopolnitvah, novih dobavah ali ugodnostih. Take informacije in obvestila ne izgledajo kot reklama, zato pa imajo večji vpliv.

Prinašamo jih lahko tudi v zaporednih serijah. V vsebinski zasnovi mora biti v seriji enotnost, da se čuti zveza s prejšnjim. Enotnost in zvezo izražamo lahko tudi z obliko, z neko zunanjo posebnostjo, z enakimi črkami ali z začetnicami in znaki, ki obdržijo v vsaj seriji svojo posebnost. Tudi prostor si zapomnijo čitatelji, zato naj bodo serijski oglasi vedno na istem mestu.

Za serijske inserate so jako hvaležna modna poročila, recepti za gospodinje, za tehnike pa statistike, kontrole, rezultati in popisi. Če jih priobčujemo kot poročila časopisa, so take notice nekoliko dražje.

Obliko inserata in razvrstitev teksta določimo najbolje sami, ker je težko zahtevati od zaposlenih tiskarjev, da bodo brez vsake skice in brez posebnih navodil zadeli ravno to, kar mi želimo in na čemer nam je največ ležati. Posebno jasno morajo priti do izraza besede, ki tvorijo bistvo inserata. Te besede se morajo po svoji obliki krepko ločiti od svoje okolice. Zanje izberemo izmed črk, s katerimi razpolaga tiskarna takšne, ki odgovarjajo po svoji značilnosti najbolj bistvu besedila in jih razporedimo tako, da tvorijo te udarne besede, ne glede na ostali tekst, že same po sebi celoto, ki jo opazimo na prvi pogled.

Besedilo znatno dvignemo s priloženo sliko. Vsakdo rad gleda slike, ki so vsaj na prvi pogled kratkočasnejše od besedila. V prvi vrsti uporabljamo sliko z znakom in zavojem, ki naj si ga občinstvo zapomni. Slika znamke brez besedila nima dosti pomena. Prav pogrešeno pa je, če se ilustrirani izreki n. pr. »Od zibelke do groba« uporabljajo, ko vendar nista zibelka in grob, kakor tudi ne slika otroka in starca v kaki vabljivi zvezi z osvežujočim sredstvom, ki se propagira. Tudi kratkočasni, vedno se smejoči ženski obrazki bi se čisto mogli prav uspešno zamenjati z idejnimi slikami, ki bi se nanašale na uporabo, učinek ali smotreno izdelovanje dotičnega sredstva. S povečano strukturo v sliki lahko poudarimo material, s prerezi kažemo na skrite odlike kakega izdelka, pri znanstvenih in tehničnih predmetih nam zopet diagrami zaposlijo fantazijo. Slike naj ne bodo samo golo opozorilo za oko. Z njimi lahko res nekaj pokažemo, da vzbudimo v gledalcu vabljivo predstavo o predmetu, kar je v reklami najvažnejše.

vodeča

znamka

Zasedanje davčnega odbora za ljubljansko okolico

je določeno na naslednja dva dneva:

dne 12. junija za občine: Brezovica, Dobrava, Dobrunje, Dol, Dolsko, Grosuplje, Ig, Ježica, Log, Medvode in Podgorica.

dne 13. junija za občine: Polje, Račna, Rudnik, Slivnica, Šmarje, Smartno, St. Jurij, St. Vid, Tomišelj in Zelimlje.

Na seji se bodo obravnavale napovedi le onih, ki so bili pozvani od strani davčne uprave, da jih vložijo, in one napovedi, ki so jih davkoplačevalci vložili sami. Vsem ostalim ostane ocena čistega dohodka za leto 1939. (dohodek 1938.) ista, kakor za preteklo leto.

Naši izseljenci

so včasih le redko imeli priliko, da bi nas obiskali. Zadnja leta pa so vpeljani organizirani skupinski obiski naših rojakov. Prav je tako, kajti potrebno je, da vzdržujemo žive vezi z izseljenci. Ob vsakem ljubljanskem velesejmu prihajajo večje skupine in tudi letos se jim nudi lepa priložnost med velesejmom od 3. do 12. junija, ker so tedaj v veljavi vozne olajšave za obiskovalce velesejma v številnih državah. Tako bo n. pr. veljal letos v Nemčiji ter Češko-moravskem protektoratu 25% popust, v Belgiji 50%, na Poljskem 33%, v Italiji 30%, v Franciji, Grčiji, Rumuniji, Švici in na Madžarskem 25%. Na jugoslovanskih železnicah pa imajo brezplačen povratek.

Seja banovinskega turističnega sveta

Poslovni odbor banovinskega turističnega sveta dravske banovine je imel dne 22. maja svojo 12. redno sejo, ki ji je predsedoval doktor Fran Ratej, načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo. Na seji so se nadaljevale razprave: o preskrbi turističnih krajev s kmetijskimi pridelki; o izvirnosti, kakovosti in konsumu naših vin po gostiščih turističnih krajev; o turistični publicistiki in o podeljevanju kratkoročnih kreditov za modernizacijo in preureditev obstoječih gostinskih obratov.

Samostojne referate v zvezi z dnevnim redom sta podala referenta kmetijskega oddelka banske uprave inž. France Mežan in inž. Ivo Zupanič. — Sklepi, ki jih je sprejel poslovni odbor turističnega sveta, so bili predloženi kr. banski upravi s prošnjo, da jih usvoji in po njih nadaljnje ukrene.

Glede izvirnosti, pristnosti in kakovosti naših domačih vin je bila izražena želja, da se kontrola, ki jo opravlja kletarska nadzornika, poostri, za ugotovljene prestopke po vinskem zakonu pa uporabljajo v polnem obsegu predvidene kazenske sankcije. Konsum naših, domačih pristnih vin naj bi se primerno propagiral in naj bi bili pri tem soudeleženi tudi pridelovalci (vinogradniki) sami po svojih organizacijah in ustanovah.

Za boljšo preskrbo turističnih krajev s kmetijskimi pridelki so se predlagali razni ukrepi, med drugim tudi taki na združni osnovi.

Povpraševanja po našem blagu v tujini

244 — Pariz: ponuja se zastopnik za vse vrste mesa, perutnine, ribjih konserv in drugih specialitet, za vse vrste žitaric in fine pšenične moke, žive živine za klanje, vseh vrst testenin (makaronov, rezancev), povrtnine v konservah, raznih sirov, vse cene franko meja z ustrežajočo provizijo za zastopnika. Višina provizije se bo dogovorila pismeno;

245 — Montevideo: zastopniška firma se zanima za živila (fižol, suhe češplje, gobe, paprika, žganje in likerji);

246 — Curaçao: išče se zveza z našimi izvozniki, ki bi mogli izvažati v Curaçao in zapadno Venečuelo;

247 — Bratislava: ribe, povrtnina in druge conserve, krompir, suhe češplje, orehi v lupinah in jedra, jabolka, pire iz paračaja;

248 — Bilavajo (Rodezija): išče se zveza z našimi izvozniki, ki se zanimajo za južno-afriški trg;

249 — London: copate;

250 — Montreal: usnjeno galanterijsko blago, preproge, moški bombažni šali, copate, doze za cigarete, orientalski predmeti;

251 — Haifa: tekstilni predmeti, bombažni in iz umetne svile, surova volna;

kakor je to osnovano v uredbi o pospeševanju turizma.

Akcija za podeljevanje kratkoročnih kreditov za modernizacijo in preureditev obstoječih gostinskih obratov v turističnih krajih je v teku. Prošnje se bodo reševale po končanem ugotovitvenem postopku.

252 — London: vsi proizvodi razen lesenih;

253 — Port Elisabeth (Juž. Afrika): orehi, mandeljini;

254 — Tel-Aviv: ribje conserve, klobasice, krompir, sir vseh vrst, surovo maslo, suhe češplje, marelice, jabolka, drobna železnina, žično blago, orodje, papir in karton, tekstilno blago, les za zaboje, vezane plošče, kemikalije;

255 — Johannesburg: umetno evelje;

256 — Dunaj: ponuja se zastopnik za živila, sir in druge proizvode za izvoz v Anglijo;

257 — Šangaj: zastopniška firma se zanima za kmetijske proizvode, tekstilno blago in druge proizvode ter išče zvezo z izvozniki, ki niso zastopani na Daljnem vzhodu;

258 — Thessaloniki: ponuja se zastopnik za stavbeni les, žitarice, fižol, grahorico.

Interesenti naj se z navedbo številke ter kraja obrnejo na »Informacijski oddelk Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine (Obaveščajni osek Zavoda za unapređenje spoljne trgovine) v Beogradu, poštni predal 818.

Doma in po svetu

Trgovinski minister Tomić se je na povratku iz Londona ustavil v Ljubljani ter bo jutri otvoril ljubljanski velesejem.

Italijanski prometni minister Benni in ravnatelj ital. državnih železnic prideta 5. junija v Beograd, da vrtneta obisk našega ministra dr. Spahe, ki se je lani pogajal tudi za nakup železniškega in cestnega gradbenega orodja.

Četniški vojvoda in predsednik Narodne obrane Ilija Birčanin je poslal na vse člane Narodne obrane okrožnico, v kateri tudi pravi: Obdarjeni z junaštvom in oboroženi z visoko moralno gledamo s prezirom na spretno organizirano in rafinirano propagando tujcev, ki nam govore, kdo ima najboljše topove, kdo najhitrejša letala itd. Vemo, da je moralni element visoko nad materialnim, poleg tega pa so tudi že davno minili časi, ko smo bili mi slabše oboroženi ko drugi.

Za predsednika sodišča za rudarska zavarovanja je bil imenovan dr. Lev Mastnak, za njegovega namestnika pa sodnik Fran Kovač.

V Mariboru je umrl pivovarnar Josip Tscheligi v visoki starosti 87 let. Znan je bil tudi kot ustanovitelj mariborske gasilske čete. N. v. m. p.

Univerza v Florenci je počastila slovenskega učenjaka Rešetarja s častnim doktoratom. Profesor Milan Rešetar je raziskal jezikovne hrvatske in srbske oboke v notranjosti Italije in italijanske vire o srbskohrvatskem preporodu. Med

njegovimi 400 deli je več posvečenih Dubrovniku.

Bogoljub Pisarov, lektor za hrvatski in srbski jezik na univerzi v Bukarešti, je prijavil svojo kandidacijo za poslanske in senatorske volitve, ki bodo 1. in 2. junija. Predsednik vlade je privolil, da kandidira Pisarov na vladni listi kot kandidat jugoslovanske narodne manjšine v temišvarskem okraju.

V Beogradu se je začela anketa za spremembo obrtnega zakona. Anketo vodi načelnik dr. Krpan. Ljubljansko zbornico zastopajo načelnik trgovskega oddelka Albin Smrkolj, predsednik obrtnega oddelka Ogrin, tajnik dr. Pless in tajnik dr. Pretnar.

Vpraša: morcem in Korošcem se je sedaj premaknilo z mrtve točke ter je upanje, da bodo tudi ti prišli do svoje pravice. Zaenkrat naj vsi interesenti prijavijo svoje naslove banski upravi. Interesenti dobe vse potrebne podatke pri odvjetniku dr. Fornazariću v Mariboru ali pri odvjetniku dr. Pretnerju Mateju v Ljubljani.

Zveza opekarn je v Zagrebu objavila podatke o lanskim stavbenim sezonam. V Ljubljani je bilo sezidanih 103 hiš s 394 stanovanji za vsoto 36 milijonov din in v Mariboru 73 hiš z 230 stanovanji za 15 milijonov din. Od 1. 1935. dalje pa se je v Ljubljani sezidalo hiš za 286 milijonov dinarjev.

Večja skupina novinarjev iz severnih držav je obiskala na poziv Putnika Jugoslavijo. Novinarji so prišli tudi na Bled.

Pogajanja med rudarji in Trboveljsko premogokopno družbo so se srečno končala ter so se zvišale akordne doklade za 4 odstotke, temeljne mezde pa od 43 do 673

odstotka, oziroma povprečno za 494 odstotka. Nova pogodba je neodpovedljiva do 31. maja 1940. V primeru večjih draginskih sprememb, če se zviša ali zniža indeks Narodne banke za 6 ali več točk, se more odpovedati na 4 mesece.

Beograd dobi v začetku septembra 2000 novih telefonov, kar je slaba tretjina prijavljenih zahtev.

Češko razstavo bivše republike na svetovni razstavi v New Yorku je odprl sam b. predsednik dr. Beneš.

Velika stavka v avtomobilskih tvornicah v Detroitu se je nehala, ker so se rešila vsa sporna vprašanja med delavci in lastniki tovarne. Vseh 70.000 delavcev se je vrnilo na delo.

V Trstu građe velik hidroplan, ki bi mogel vzeti na krov 40 potnikov. Novi hidroplan bo imel histrost 310 morskih milj na uro. V promet bo izročen v decembru 1939, ali najkasneje v januarju 1940.

Nemški zavod za borbo proti židovskemu vplivu v življenju nemške cerkve bo izločil iz sv. pisma staro zavezo ter jo nadomestil s prazgodovino Germanov, ki da je prav tako važna. Nemška narodna cerkev bo potem smela uporabljati samo to novo prečiščeno sv. pismo.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 5. junija ponudbe za dobavo smrekovega jamskega lesa in smrekovih hlodov; 7. junija aparata za brizganje barv, raznih metel in ščetk, bukovega lesnega oglja, lopat in žag in raznih izolirnih vodov; 15. junija katodnih odvodnikov ter električnega aparata za kuhanje kablove mase.

Direkcija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 7. junija ponudbe za dobavo raznega električnega in laboratorijskega materiala, raznih svedrov, škarij, škripev idr., ječlovega jamskega lesa ter kisika v jeklenih posodah; 14. junija brodske verige, kremenca za bencinske svetilke, kalcijevega karbida, razsvetila in svetilk, strojev za vžiganje laguma ter negašenega apna.

2. hidroplanska komanda Divulje sprejema do 12. junija ponudbe za dobavo podzemnega svinčene kabela, žice, plinskih cevi, U-železa, litiga železa ter impregniranih lesenih drogov.

LICITACIJE

Dne 5. junija bo pri štabu za utrjevanje v Ljubljani (I) licitacija za dobavo 60 acetilenk; 9. junija raznega specialnega olja, železnih podzemnih cistern za bencin; 10. in 12. junija železnih podzemnih cistern za bencin.

Dne 5. junija bo v pisarni referenta inženjerje štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo del vrat in okovja vojašnice v Slov. Bistrici; 12. junija kanalizacije v vojašnici v Ribnici ter 1. junija električne instalacije v kopalnici in pralnici v vojašnici v Mariboru.

Dne 5. junija bo pri Upravi zavoda »Obilicevo«, Kruševac-Obilicevo licitacija za dobavo raznih ležajev, laka, raznih barv, raznih ščetk, alabastra idr.; 16. junija fosfata in kalijevega bikromata.

Sejmi

4. junija: Slov. Bistrica, Križevci.
5. junija: Vrhnika, St. Jernej, Višnja gora, Novo mesto, Zagorje ob Savi, Ormož, Murska Sobota.

6. junija: Vače, Ptuj, Dolnja Lendava.

7. junija: Ljubljana, Loški potok, Lemberg, Celje, Ptuj, Trbovlje, Kapelje pri Brežicah, Krško.

8. junija: Turnišče.

9. junija: Žužemberk, Maribor, Pilištajn.

10. junija: Lož, Brežice, Celje, Trbovlje.

Tvornica sadnih sokov, marmelad in bonbonov

Ljubljana

Masarykova cesta 46

Radio Ljubljana

Sobota 3. junija. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Glasba v službi naroda (dr. Drago Cvetko) — 19.00: Nac. ura — 19.50: Nikola Cvejič poje narodne (plošče) — 20.00: O zunanji politiki (dr. Al. Kuhar) — 20.30: Vesel živalski krog: Dvojčki sonce nam vrtijo, čudne se stvari godijo. Kdor hoče, naj posluša zdaj! Pisan večer, ki ga izvajajo člani rad. igr. družine. Sodelujeta Jožek in Ježek. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja 4. junija. 8.00: Plošče — 8.45: Verski govor (dr. Vilko Fajdiga) — 9.00: Tekmovanje godb na pihala (prenos iz Kranja) — 11.00: Prenos cerkvene glasbe — 11.30: Musorgski Ravel: Slike z razstave, simf. ciklus slik — 12.00: Pevsko društvo »Loški glas« — 13.00: Napovedi — 13.20: Pevski in orkestralni koncert. G. Tone Petrovič in radijski orkester — 17.00: Prenos z velesejma in Akademski pevski kvintet — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Boka Kotorska za naše osvobodjenje — 19.50: Klavirski koncert gđc. Herte Seifert — 20.30: a) Miroslav Vilhar (1818—1871): »Jamska Ivanka«. Glasba spevoigre (repriza). Izvajajo solisti radijskega kom. zbora: ga. D. Sokova, gđc. M. Polajnarjeva, gg. M. Premelič, M. Jarc, D. Zagar — Radijski komorni zbor in radijski orkester. Dirigent D. M. Šijanec — b) Koncert lahke glasbe (R. o.) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek 5. junija. 12.00: Harmoniko igra Ivan Magister — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Iz operet (plošče) — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: O jetiki (dr. Fr. Debevec) — 18.20: Messenger: Dva gola, suita (plošče) — 18.40: Mesečni slovstveni pregled (prof. Fr. Vodnik) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Naloge gasilstva v človeški družbi — 19.50: Zanimivosti (Fran Mežek) — 20.00: Narodne in vesele pesmi s spremljevanjem harmonike: Janko Vekoslav, Svetozar Banovec, Avgust Stanko — 21.00: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Rezervirano za prenos z velesejma.

Št. 7220/39.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje za Obratno upravo Zabukovca na dan 14. junija 1939. neposredno pismeno pogodbo za dobavo 3600 kilogramov raznega mineralnega olja in 500 kg mineralne masti. Ostali pogoji so pri podpisanem rudniku.

Državni rudnik v Velenju.

Delniška družba pivovarne „UNION“

Pivovarna in sladarna. Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani
priporoča svoje izborne izdelke, in sicer:

SVETLO IN ČRNO PIVO V SODIH IN STEKLENICAH

Pekovski kvas, čisti rafinirani špirit. Telefon 23-10 in 23-11

Železniško-carinsko
spedijsko in
transportno podjetje

SLOVENIA TRANSPORT

LJUBLJANA

TELEFON 27-18, 37-18; CARINSKA PISARNA 37-19

Ekspoziture: Jesenice, Rakek, Maribor, Sušak

Zastopstva in korespondenti v
vseh industrijskih in trgov-
skih centrih tu- in inozemstva

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.

TOVARNE V CELJU IN HRASTNIKU

PROIZVAJA:

Solno in žvepleno kislino
Kalijev in natrijev soliter
Kristalno sodo in pralni prašek
Glauberjevo in grenko sol
Apno in apnenčev prah
Fosfatno žlindro in kostno moko
Rudninski in kostni superfosfat
Železno-oksidsne barve in zeleno galico
Vodotopna olja za industrijske svrhe
Alkaloide opiuma in druge farmac. izdelke
Razna sredstva za zaščito rastlin in uničenje škodljivcev

Oglejte si paviljon G na letošnjem velesejmu

Natančnejša pojasnila se dobe pri tvornici v Hrastniku. — Telefon int. 2

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

listega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

En gros

En detail

I. C. MAYER

MANUFAKTURNA
VELETRGOVINA

Wolfova ul. 1 - **LJUBLJANA** - Marijin trg

PRIPOROČA
CENJENIM ODJEMALCEM
SVOJO BOGATO ZALOGO VSEH VRST
MANUFAKTURNEGA
BLAGA

TVRDKA USTANOVLJENA LETA 1834

Srajce

za gospode

modne, športne, ter svilene
letne nudi po priznanih nizkih
tovarniških cenah

Kreka

Tavčarjeva ul. 3

sedaj tudi nova podružnica
Tyrševa c. 31 (v Verličevi hiši)

Knjigovodja- bilancist

samostojen korespondent v slovenskem,
nemškem, italijanskem in srbohrvaškem je-
ziku, spreten organizator, zanesljiv in zvest,
z mnogolčno trgovsko, industrijsko in
bančno prakso, išče primerno zaposlitve.
Nastop po dogovoru. Cenjene ponudbe na
upravo lista pod značko: „Desna roka“.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih
cenah: Salda konte, štra-
ce, jourmale, šolske zvez-
ke, mape, odjemalne
knjižice, risalne bloke
itd.

**Vsak trgovec mora biti
naročnik „Trgovskega lista“**

J. Kette

LJUBLJANA
Aleksandrova 3

Specialitete moške mode

Vedno zadnje no-
vosti svetovnih
modnih centrov

Cene in po-
strežba solidna

Pozor trgovci!

Damske in otroške predpasnike iz klota
krefona, ripsa in batista kakor
tudi razno drugo, damsko konfekcijo izdeluje na veliko
tvrdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

OTVORITEV

prve vzorne

trafike

z domačimi in inozemskimi tobačnimi izdelki
Vse taksne in poštno vrednotnice, domači in inozemski
časopisi, pisemski papir, itd.

Se priporoča TRAFIKA, Ljubljana, Tyrševa c. 20
(nasproti kavarne Evrope)

Zahtevajte povsod poznane specialitete B. MOSER, veletrgovina z vinom

BEOGRAD - ZEMUN III., Moserova ulica št. 1

Zastopnik za Ljubljano in bivšo Kranjsko
M. CESAR, LJUBLJANA VII., Gasilska cesta 3
Telefon 23-69

Za naročila vseh trgovskih, uradnih in drugih tiskovin se priporoča

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva 23 Tel. 25-52
LASTNA KNJIGOVEZNICA

**Perilo je hitro
oprano**

če vzameš vedno

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

Razstavljeno na Ljubljanskem velesejmu

Paviljon G, koja 202—206

Elektr. hladilne omare, črpalke,
ventilatorje, vrtnalne stroje, elektro-
motorje, polirne in brusilne stroje,
elektr. štedilnike in peči, elektr. aparate in
avtomate za izklop in varovanje, elektr.
aparate in instrumente za merjenje
toka in razne druge novejšje iznajdbe
na polju elektrotehnike

Elektroindustrija d. d. Ljubljana
Gospodsvetska cesta št. 13. Telefon 23-14

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju)

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84 — Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo. — Safe-deposits i. t. d.

pletilni stroji, naj-novejše konstrukcije, poznano kvaliteto delo

DIAMANT

Diamant
igle za pletilne stroje
vseh strojnih sistemov

Diamant
kolesa in motorna
kolesa

ADOLF FÜHR, LJUBLJANA

MASARYKOVA CESTA ŠT. 19 - TELEFON ŠT. 44-34

Staroznana restavracija

toči vedno najboljša, pristna štajerska do-
lenjska in sremska vina / Toči se lahko in
unionsko pivo / Prvovrstna kuhinja Vam
nudi vedno gorka in mrzla jedila / Postrežba
točna in solidna / Za obilen obisk se priporo-
čata vsem domačim in podeželskim trgovcem

Ana in Albin Izlakar
Lep senčnat vrt

pri **6**
„šestici“
v Ljubljani

TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STENLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH
KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN
OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidol

katere vsled kemičnih sestavin vse te predmete
ČISTI, POLIRA, OHRANI,
DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

**Viljem
Brauns**

TOVARNA ANILINSKIH BARV
IN KEMIČNIH IZDELKOV

Celje

**Priporočajo svoje
specijalne izdelke**

barve za obleke v zavitkih,
barve za luženje lesa v zav.,
barve za tla v zavitkih,
barve za pirhe v zavitkih,
Vilbra barve za usnje

**Anilinske barve za
obrtne potrebe**

barve za volno,
barve za bombaž,
barve za živila,
barve topljive v masti,
barve topljive v olju,
barve za sveče,
barve topljive v vodi,
barve topljive v spiritu.

**Razne kemične
izdelke za gospo-
dinstvo in obrt**

Zahtevajte cenike!

UDOBNOST, ELEGANCO, LINIJO

nudijo gospodom elegantni balonski in prehodni po-
vršniki, lahke fresko obleke ter kombinirane dvobarvne
športne obleke, ki jih ima v največji izberi konfekcija

F. LUKIČ, LJUBLJANA, STRITARJEVA UL. 9

Stanovanjske in trgovske hiše, industrijske
zgradbe, moderne cestne gradnje in adaptacije
projektira in izvršuje najsolidnejše stara in

renomirana tvrdka

IVAN BRICELJ

poobl. graditelj

LJUBLJANA

Slomškova ulica št. 19

— Telefon šte. 25-27 —

VELEŽGANJARNA

Tvornica likerjev, ruma, vinjaka, vina-ver-
muta, berrmeta, malinovec iz gorskih malin

Viktor Meden • Ljubljana

Celovška cesta šte. 10 — Telefon šte. 20-71

**Inserate za Prekmursko številko
sprejemamo do 14. junija 1939**

**Šivalni
stroji**

VERTAS

s tovarniško
garancijo

Trgovci popust!

SPLOŠNA TRGOVSKA

d. z o. z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 33

Čitajte »Trgovski list«!

Manufakturna veletrgovina

F. Hrehorič

LJUBLJANA
Tyrševa cesta 28

Elektične instalacije

vseh vrst Vam izvrši ter popravi podjetje

Mihelčič Ivan, Ljubljana

BORSNIKOV TRG 1. TELEFON ŠTEV. 27-04

Dobavlja: Svetila, žarnice, lihal, ike, grelce, zvonce, električne ključavnice, signalne aparate za kar zahtevate
ponudbe in reference. Elektromotorje, ventilatorje, črpalke za vodo, proizvode trdnice

„Marelli“ - Milano

Popravila vseh v stroko spadajočih del

Najugodnejši nakup

Vseh vrst VOLNE, za ročna dela in strojno pletenje,
BOMBAŽA, SVILE, NOGAVIC, ROKAVIC, PLETENIN,
raznega PERILA itd.

Vam nudi v stalno veliki zalogi
tvrdka

KARL PRELOG, Ljubljana

ENGROS: Gosposka ul. 3

Za vse vrste **zavarovanja trgovskih podjetij** se Vam priporoča

„SLAVIJA“

TELEFON št. 2176 ali 2276

TELEFON št. 2176 ali 2276

Jugoslovanska zavarovalna banka

V LJUBLJANI

Cenjenim kupcem na Ljubljanskem velesejmu povrnem potne stroške

Znana je točna postrežba Vaše cenjene tvrdke, katera postane sodobnejša, ako si nabavite „PHANOMEN“ DOBAVNO KOLO. S hitro in točno postrežbo obdržite ne samo krog svojih odjemalcev, pač pa se ta znatno poveča. S tem bo dosežen Vaš cilj, to je **u s p e h**

PHANOMEN

Ign. Vok, Ljubljana
Tavčarjeva ul. 7

Oglejte si razstavo **IGN. VOK**, pavilion G

Najugodnejše dobavlja vagonске količine moke, koruze, pšenice, ovsa itd. tvrdka

BREGAR & KREK, LJUBLJANA
Miklošičeva št. 19, palača Vzajemne zavarovalnice
Telefon 36-75 Brzjavke Žitopromet

OSVIT D.D.

INDUSTRIJA KOVINASTIH, KEMIČNIH IN PIROTEHNIČNIH PROIZVODOV

Beograd

PISARNA: POENKAREOVA 28. TOVARNA: KRALJA ALEKSANDRA 435
TELEGRAMI: PIROMETAL BEOGRAD — TELEFON: 25-674 IN 24-874
Čekovni račun pri Poštini hranilnici št. 52.954

Izdeluje v prvorazredni kakovosti po najnižjih cenah:

jedilne pribore iz aluminija,
razne proizvode iz umetne smole (bakelita),
čudežne sveče (rakete) za božična drevesca,
zamaške za otroške puške,
„Amorce“ pokalice za otroške puške
v obliki konfetov in v zavitkih.

AKCIJSKA DRUŽBA ZA KEMIČNO INDUSTRIJO LJUBLJANA

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna **JOS. REICH**
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

FR. P. ZAJEC
diplomiran optik
LJUBLJANA
Aleksandrova 4
PREHOD NEBOTICNIKA

Frančiškanska ulica 3

Delajte za napredek trgovskih organizacij!

Predno obesite oz. kupite nove zavese, si oglejte izložbe tvrdke

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Poseben oddelek za linolej, zavese itd.

DOM. ČEBIN
premog, drva, koks
LJUBLJANA, Wolfova 3, Tel. 2056
KRANJ, Vidovdanska, Telefon 14

L. Mikuš

Liubljana, Mestni trg štev. 15

Na drobno!

Telefon štev. 22-82

Dežniki

Na debelo!

Ustanovljeno 1839

ŠALAMUN & LAMPE

manufaktura na debelo

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 4

Varaždinska

INDUSTRIJA SVILE D.D.

Varaždin

TELEFON ŠTEV. 159

BRZO JAVI: VIS

Naši proizvodi: krepdešin, krep-maroken, krep-saten, žoržet, modne svilene tkanine, svila za podlogo, šali, rute iz naravne in umetne svile

KUPUJTE DOMAČE BLAGO!